

Obzornik

glasilo delovne skupnosti

Obračun gospodarjenja v preteklem letu

Čeprav sta za nami že dva meseca novega leta, so šele z izdelavo zaključnega računa znani uspehi in neuspehi pri našem poslovanju v preteklem letu. Z njim dobimo končno sliko gospodarjenja po temeljnih organizacijah, saj se precejšen del samoupravno dogovorjenih obveznosti obračuna prav ob koncu leta. Poleg tega se z zaključnim računom delavci odločajo tudi o dokončni delitvi dohodka, ki vpliva na sredstva za razširjeno reprodukcijo, pa tudi na prejeme osebnih potrošnje v letu 1978.

PROIZVODNJA

Že ob periodičnem obračunu za prvih devet mesecev smo ugotavljali, da je dinamika proizvodnje nekoliko nad planom. Ta gibanja so se v zadnjem četrtletju nadaljevala in je proizvodnja v višini 802.909.000 din za 3 odstotke nad planirano. Vendar so odstopanja po temeljnih organizacijah, pa tudi po strukturi izdelkov precejšnja, kar nam prikazuje naslednja tabela:

Zap. št.	TOZD	Plan 1977	Doseženo 1977	v 000 din Indeks
1.	TP Cerknica	278.200	305.107	110
2.	TP Martinjak	98.200	110.309	112
3.	TLI Stari trg	84.295	80.613	96
4.	TIP Cerknica	216.603	193.222	89
5.	TP Stari trg	88.993	97.366	109
6.	Skupne dejavnosti	16.200	16.292	101
Skupaj:		782.491	802.909	103

Velik porast beležimo v proizvodnji finalnih izdelkov, ki bi bil lahko še večji, če v Tovarni pohištva Cerknica ne bi bile težave zaradi dveh sestavljenih programov. V Tovarni pohištva Stari trg in Tovarni pohištva Martinjak pa je prišlo do večjih odstopanj v strukturi proizvodnje, in sicer pri večji proizvodnji kuhinje Vega-74 S oziroma v Martinjaku v večji proizvodnji tapetniških izdelkov.

Izpad proizvodnje pri primarnih izdelkih je posledica:

— v TLI Stari trg zaradi pomanjkanja hlodovine,

— v TIP Cerknica predvsem zaradi neplaniranih zastojev pri neoplenjenih ivernih ploščah in slabšega povpraševanja pri oplemenitenih ploščah.

Oskrba proizvodnje s surovinami in reprodukcijskimi materiali je bila brez večjih zastojev, vendar je bilo posebno v zadnjem četrtletju čutiti težnje po povečanju cen.

PRODAJA

Medtem, ko je bilo za plan proizvodnje že ob devetmesečnem obračunu jasno, da bo iz-

polnjen, je bila večja neznanka prodaja. Ob gibanjih iz preteklih let, ko je bilo v drugem polletju doseženo okoli 60 odstotkov realizacije, bi lahko pričakovali, da bo tudi plan prodaje uresničen. Slabše povpraševanje v zadnjem četrtletju tega ni omogočilo, tako da je bilo kljub 15 odstotkov večji prodaji kot leta 1976 plan izpolnjen s 95,8 odstotka. Od tega na domačem trgu 96,8 odstotka v izvozu 92,2 odstotka. Tudi pri prodaji opazamo

precejšnje razlike po temeljnih organizacijah:

Zap. št.	TOZD	Plan	Doseženo	v 000 din Indeks
1.	TP Cerknica	260.107	278.750	107
2.	TP Martinjak	91.738	87.410	95
3.	TLI Stari trg	52.747	73.322	139
4.	TP Stari trg	83.443	90.157	108
5.	TIP Cerknica	156.353	106.763	68
6.	Razrez, vzorčna, poliuretan	16.200	9.319	58
7.	Ostalo	17.690	3.987	23
Skupaj:		678.279	649.708	96

Preseženi so bili plani v vseh temeljnih organizacijah finalnih izdelkov, razen v Tovarni pohištva Martinjak, kar kaže na dobro konjunkturo na trgu finalnih izdelkov, zlasti v prvem polletju. Tovarna pohištva Cerknica je v letu 1977 pričela z dvema programoma in zato najbolj presegl plan, vendar je bilo to tudi vzrok stalne desortiranosti in s tem manjše prodaje. V Tovarni pohištva Martinjak je bilo v tapetniškem delu storjeno nekaj napak, kar je vplivalo na nižjo prodajo. V Tovarni pohištva Stari trg se je nova kuhinja Brest sicer dobro uveljavila na trgu,

vendar so zaloge še vedno prevelike.

V Tovarni lesnih izdelkov Stari trg je visoko preseganje posledica večjih prodajnih cen pri žaganem lesu in manjše interne realizacije od predvidene.

Vsekakor so bile največje težave v Tovarni ivernih plošč Cerknica, kjer je bil izpad proizvodnje v prvem četrtletju, ko so bile razmere sorazmerno ugodne. V drugem polletju so se tržni pogoji spremenili zaradi večje ponudbe. Posebno opazen pa je izpad pri oplemenitenih ploščah.

Slabše rezultate smo dosegli v izvozu, ki je ostal na ravni iz leta 1977, s tem, da ima pohištvo indeks izpolnitve plana 67,7, žagan les in iverke pa 133,5. Glavni vzroki takšnemu stanju so pri zahodnoevropskih državah v pomanjkanju programov in nekonkurenčnih ponudbah ter v vzhodnoevropskih državah nizke cene in omejenost sredstev za uvoz pohištva v teh deželah.

Pri prodaji moramo še omejit, da je bil precejšen del prometa pohištva v višini 76 milijonov dinarjev dosežen prek lastnih prodajal. Vsekakor postaja ta prodajna pot tudi v prihodnje vse pomembnejša in jo moramo razširiti.

Konec na 2. strani

Iz vsebine:

Predkongresna dejavnost komunistov • Letne konference sindikata na Brestu • Letošnji plan sprejet • Še o sporazumu med proizvajalci in uporabniki iverk • Delegati govore • Poškodbe pri delu v lanskem letu • Novosti iz delovnih razmerij • Praznovanja Pusta • Letošnji Bloški teki • Naše stalne rubrike • Športne novice • Stalna priloga: Obzornik za občane



Ženam namesto uvodnika

Ob tvojem prazniku, draga mama, bi ti rad iz srca čestital. Obenem bi se ti rad zahvalil za ves trud in ljubezen. Vem, da imaš le eno srce in tega moraš deliti na štiri dele. Tvoja ljubezen do nas štirih sinov je velika. Tudi v težkih trenutkih nam stojiš ob strani in nas bodriš. Povem ti, da smo srečni ob tebi ter obljubljam, da se bomo potrudili, da boš tudi ti srečna med nami.

Mama, rad te imam nadvse. Ne bi te dal za vse zlato na svetu. Pa tudi ne za ves svet.

Mama, rada bi ti povedala nekaj, pa ne vem, s katero besedo naj začnem. Kot vsak otrok ti tudi jaz povem, da ti želim za osmi marec mnogo sreče in zdravja. Želim ti, mama, da bi še mnogo let živela med nami in bila tako ljubezniva kot doslej.

Moja mama dela na Brestu. Ima zelo dosti dela. Ko se vrne domov, ji zelo rada pomagam. Pri delu ji želim mnogo uspehov. Imam jo zelo rada.

Veš, mama, rad bi izbral lepe, prelepe besede, da bi z njimi izrazil svoja čustva. Toda usta ne najdejo besed, ki jih narekuje srce. Pero ne more zapisati pomena prelepe besede: mama! S skromnimi besedami povedano: ti si najlepša, kar premorem na svetu. Ti si sreča!

Veš mama, rada bi ti povedala, da si najlepša na svetu in da te imam rada.

Rada te imam, kadar si srečna in vesela.

Veš, mama, rad bi ti povedal, da ti nekaj pripravljam za osmi marec. Za zdaj ti ne smem povedati, kaj. Imam te zelo rad.

Svoji mami želim, da ne bi bila nikoli več žalostna, da ne bi bila bolna!

Učenci nižjih razredov
Osnovne šole Cerknica

Obračun gospodarjenja v preteklem letu

(Nadaljevanje s 1. strani)

CELOTNI PRIHODEK, DOHODEK IN OSTANEK ČISTEGA DOHODKA

Rezultati proizvodnje in prodaje se kot posledica pokažejo v ustvarjenem dohodku in njegovi delitvi, ki je za leto 1977 naslednja:

Zap. št.	TOZD	Celotni prihodek	Dohodek	Ostaneč čistega dohodka
1. TP Cerknica		283.101	80.339	13.614
2. TP Martinjak		98.202	34.285	4.348
3. TLI Stari trg		85.949	20.909	2.260
4. TIP Cerknica		180.066	39.198	2.745
5. TP Stari trg		91.316	15.960	1.987
6. Skupne dejavnosti		155.767	42.552	727
Skupaj:		895.191	233.243	25.681

Gibanje celotnega prihodka po temeljnih organizacijah je skoraj usklajeno s planskimi predvidevanji, razen v Tovarni ivernih plošč Cerknica, kjer je večje odstopanje. Podobno je tudi z materialnimi stroški, kjer pa je odstopanje v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg. Pač pa je materialni stroški naraščajo nekoliko hitreje kot celotni prihodek, zato je tudi rast dohodka počasnejša in zaostaja doseženi dohodek za 4 odstotke od planiranega. Delitev dohodka vse do čistega dohodka je napravljena na osnovi samoupravno sprejetih, s pogodbenimi prevzetih ali z zakonom določenih obveznosti. Pri tem opazimo precejšnje razlike v strukturi glede na plan, pa tudi glede na leto 1976. Pogodbene obveznosti so precej nižje, kar je posledica znižanja obrestnih mer in dosežene nižje obrestne mere pri deviznem kreditu. Vendar so se zakonske in samoupravne obveznosti, ki temeljijo zvečne na davčni osnovi, bistveno povečale, tako da imamo pri čistem dohodku isto indeksno odstopanje kot pri dohodku.

Čisti dohodek je tista kategorija, ki jo delavci v temeljnih organizacijah delijo na osebne dohodke in sklade. Ker so bruto osebni dohodki večji od planiranih, je tudi ostanek čistega dohodka kot razlika med čistim dohodkom in osebnimi dohodki skupaj s stanovanjsko izgradnjo precej manjši od plana in dosežen z indeksom 59. Iz ostanka čistega dohodka se del izdaja za neposredno svobodno menjavo dela in za posojilo za nerazvita področja, del pa je namenjen za sklade v temeljni organizaciji. Ker smo videli, da je ostanek dohodka precej manjši od planiranega, so po formiranju rezervnega sklada in sklada skupne porabe tudi sredstva za razširjeno reprodukcijo manjša. Večje vlaganje v poslovni sklad ima samo Tovarna pohištva Cerknica, medtem ko so pri ostalih temeljnih organizacijah ti zneski precej manjši.

OBRAČUN SREDSTVA IN VLAGANJA V OSNOVNA SREDSTVA

Ugodne razmere na trgu so vplivale tudi na hitrejši obračun zalog, saj so vsi koeficienti obračuna z izjemo surovin in materialov boljše kot v prejšnjem letu. Pač pa so zaloge po stanju ob koncu leta večje kot v letu 1976, kar je sicer delno posledica večjih cen, po katerih vrednotimo zaloge, delno pa posledica fizičnega povečanja proizvodnje. Nad normalno ravni so zaloge v Tovarni pohištva Stari trg, pri tapetniških izdelkih in pri ivernih ploščah. Podobno kot pri zalogah je bilo tudi likvidnostno stanje med letom še kar zadovoljivo, vendar se je ob koncu leta hitro poslabšalo.

Tempo investicijskih vlaganj se je tudi v letu 1977 nadaljevalo. Med najvažnejše sodijo iz-

gradnja tapetništva, nadaljevanje investicijskih del v Tovarni ivernih plošč Cerknica, rekonstrukcija stare žagalnice v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg za proizvodnjo kartonske embalaže, ki bo končana v letu 1978, nakup poslovnega prostora v Sarajevu ter nadomestitve opreme po temeljnih organizacijah.

GIBANJE OSEBNIH DOHODKOV

Zap. št.	TOZD	1976	Plan 1977	1977 brez dod.	1977 z dod.	Indeksi 6:3	6:4
1. TP Cerknica		3.021	3.442	3.872	3.923	130	114
2. TP Martinjak		3.155	3.250	3.905	3.920	124	121
3. TLI Stari trg		3.157	3.580	3.786	3.881	123	108
4. TP Stari trg		2.959	3.600	3.783	3.799	128	105
5. TIP Cerknica		4.238	4.380	4.476	5.016	118	115
6. Skupne dejavnosti		4.209	4.900	5.364	5.373	128	110
Delovna organizacija		3.362	3.740	4.176	4.251	126	114

Osebni dohodki kažejo precejšen porast v primeri z letom 1976, pa tudi s planom za leto

gotovilo za izboljšanje pogojev dela in še hitrejšo rast.

L. Oblak

Predkongresna dejavnost komunistov

Le še dober mesec nas loči od osmega kongresa Zveze komunistov Slovenije, dobre tri pa od enajstega kongresa Zveze komunistov Jugoslavije. Ta čas pa moramo komunisti ter vsi delovni ljudje in občani temeljito izkoristiti za predkongresne razprave in še poživiti našo dejavnost predvsem v spreminjanju družbeno-ekonomskih odnosov.

Predkongresna dejavnost se ne začne šele zdaj, ampak se je začela — tudi v naši občini — skoraj pred letom dni. Takrat je občinski komite sprejel akcijski program predkongresne dejavnosti, ki je v veliki meri uresničen. V okviru te dejavnosti sodi tudi obisk tovarišev Popita in Barboriča s sodelavci v lanskem juniju. Jeseni so bile volilne konference po osnovnih organizacijah, ki so napravile obračun dela, zastavile prihodnje naloge in izvolile nova vodstva. V tem času so se sestale tudi krajevne in tovarniške konference, v januarju letos pa se je v sklopu vse te dejavnosti konstituirala nova občinska konferenca Zveze komunistov, ki je analizirala stanje v občini ter dala vrsto pobud in usmeritev za prihodnje delo (o tem smo že pisali v prejšnji številki našega glasila).

To naj bi bil kratek pregled dosedanje dejavnosti, ki je v obsegu vsebinskih vprašanj segala na vsa področja družbenega življenja in v širši razsežnosti. Dejavnost in vsebinsko usmeritev razprav v mesecu pred nami oziroma do 11. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije pa nam opredeljujejo dokumenti, ki so bili ali bodo pripravljani za kongrese. Predvsem so to v sedanjih fazi predlogi dokumentov za osmi kongres Zveze komunistov Slovenije (poročilo CK ZKS o delovanju ZKS med 7. in 8. kongresom, predlog resolucije za 8. kongres ZKS ter predlog sprememb in dopolnitev statuta ZKS) in dokaj obširne teze za pripravo stališč in dokumentov enajstega kongresa Zveze komunistov Jugoslavije. Sestavni del teh tez pa predstavljata tudi razprava tovariša Kardelja. Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja, sprejeta kot predkongresni dokument na 30. seja

predsedstva Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije.

O vseh teh dokumentih morajo biti v marcu razprave po vseh osnovnih organizacijah in sicer ne zgolj kot formalno seznanjanje z vsebino teh dokumentov, ampak jih je treba soočiti z razmerami, vprašanji in nalogami v svojem okolju. Zato mora vsaka osnovna organizacija imeti svoj program dela.

Nekakšen uvod in usmeritev v te razprave bo dala druga seja občinske konference, ki bo ob koncu februarja. Poudarek bo predvsem na nalogah pri razvoju političnega sistema, kar je opredeljeno zlasti v že omenjeni Kardeljevi študiji. Nekaj besede o tem: Z ustavo iz leta 1974 so načelno opredeljeni družbeno-ekonomski in politični odnosi v našem sistemu samoupravne socialistične demokracije. Z zakonom o združenem delu in z nekaterimi drugimi sistemskimi zakoni sta postavljeni nadrobnejša opredelitev in uresničitev ustavnih določil na področju združenega dela, se pravi, v družbeno-ekonomski osnovi.

Temu pa mora slediti še ustrezen prilagoditev na družbenopolitičnem področju, tako da se samoupravni sistem socialistične demokracije zaokroži v celovit sistem. V omenjenih dokumentih so poudarjena predvsem naslednja področja in naloge: nadaljnja demokratizacija celotnega sistema; v odločanju o vseh družbenih zadevah mora sodelovati najširši krog delovnih ljudi; oblika in način za doseganje tega je delegatski sistem kot ogrožje celotnega političnega sistema; ta sistem ne more delovati brez posebnega prizadevanja družbenopolitičnih organizacij oziroma tudi drugih sil družbene zavesti kot so znanost, kultura in podobno s posebno vlogo Zveze komunistov v tem sistemu.



Iz novih proizvodnih prostorov za tapetništvo

Letna konferenca sindikata Bresta

Sredi februarja je bila letna konferenca sindikata Bresta, na kateri so predstavniki sindikata kritično pregledali dosedanje sodelovanje sindikata in zastavili prihodnje delo z upoštevanjem tehničnih predlogov, ki jih je prispevala razprava.

Uvodoma je bilo posredovano poročilo o dosedanjem delovanju. Poročilo je bilo ocenjeno kot zelo dobro, saj je prikazalo naše delo kritično, stvarno in objektivno.

Ugotovljeno je bilo, da je sindikat premalo sodeloval pri uresničevanju zakona o združenem delu. Akte smo ocenjevali potem, ko so bili že oblikovani, nismo pa sodelovali v njihovih nastajanjih. Ob tem sindikat ni opravičil svoje samoupravne vloge, vendar je

poglaviti razlog premajhna strokovnost na tem področju. Vemo pa, da se akti dograjujejo. Najboljša rešitev pa je dogovarjanje o rešitvi nejasnih vprašanj. Vsekakor mora sindikat imeti svoje stališče do teh vprašanj. Uspehe pa bo dosegel le s solidarnostjo in s spremembo naše miselnosti o delovanju sindikata.

Poudarjena je bila solidarnost med temeljnimi organizacijami, predvsem do tistih, ki so v težjem položaju. Gre za usklajen položaj pri pridobivanju dohodka. Ta pomoč naj bi bila zajeta v samoupravnih sporazumih o dohodkovnih odnosih.

Na področju kulture je bila nesporna ugotovitev, da ni bilo zaslediti nikakršnih premikov. Komisija za kulturno dejavnost pri konferenci sindikata nima izdelanega programa za svoje delo, prav tako ni programa v občinskem merilu. Vzrok je iskati predvsem v specifičnem položaju kulture v občini Cerknica. Z analizo kulturnega življenja po temeljnih organizacijah in v delovni organizaciji, pa tudi na ravni občinskih sindikatov bi bilo mogoče pripraviti neposreden program dela. Potreben pa bi bil tudi zavzet organizator kulturnega delovanja.

Delo pri organiziranju rekreacije lahko vsestransko ocenjujemo kot zadovoljivo. Ob tem je potrebno poudariti vidno vlogo sindikatov, ki si prizadevajo, da bi vsem delavcem zagotovili enake možnosti. Letos se bo ta dejavnost popestrila z uvedbo kolesarjenja in rekreativne vadbe.

Važna naloga konference je, da zagotovi ustrezno usposabljanje nosilcev družbenopolitičnega življenja. Ocena delegatskega sistema je jasno pokazala, da delegati niso dosledno opravili svoje vloge, zaradi česar tudi nimamo vpliva v krajevnih skupnostih. Sindikat bi si moral bolj prizadevati za izobraževanje delegatov. Ta stališča naj bi sprejela tudi ustrezna služba in jih upoštevala pri svojem delu.

Tudi poznavanje področja družbene samozaščite prikazuje razvoj odnosov do dela in do družbene lastnine, kar v končni fazi vsekakor vpliva na večji dohodek. Na tem področju je bilo premalo neposrednih rešitev za uveljavljanje vloge družbene samozaščite. Vsekakor bi morala najti mesto in večjo vlogo pri tem tudi samoupravna delavska kontrola. Naša naloga v prihodnje je tudi ohranjanje tradicij narodno-osvobodilnega boja.

Ob zaključku ugotavljamo, da je program dela nezaključen proces, lahko ga dopolnjujemo z nalogami, ki izhajajo iz potreb in interesov delavcev v neposrednem življenju in graditvi samoupravnih odnosov.

D. Pantar

J. FRANK

Gre za vsebino, ne le za obliko

OB SAMOUPRAVNEM SPORAZUMU MED PROIZVAJALCI IN UPORABNIKI IVERNICH PLOŠČ

V zvezi z našimi ivernimi ploščami ali bolje, v zvezi s samoupravnim sporazumom, ki ureja razmerja med proizvajalci in porabniki ivernih plošč, je bilo precej povedanega in napisanega. Čeprav so posamezni dogodki že zgodovina, je celotna zadeva še vedno toliko zanimiva in pomembna, da ji moramo posvetiti nekaj vrstic v našem Obzorniku.

Aprila lani so delavci različnih temeljnih organizacij — proizvajalcev in porabnikov ivernih plošč iz vse Jugoslavije sprejeli samoupravni sporazum o urejanju medsebojnih razmerij pri ustvarjanju skupnega prihodka. S tem samoupravnim sporazumom so se dogovorili, da bodo udeleženi na skupnem prihodku, ustvarjenem s prodajo gotovih izdelkov, v katerih so vgrajene iverne plošče, proizvajalci in porabniki teh plošč, po enakih kriterijih.

Sporazum je bil napaden — najprej s strani redkih posameznih porabnikov ivernih plošč, kasneje pa tudi s strani družbenega pravobranilca samoupravljanja in posebne komisije pri Gospodarski zbornici Slovenije. Zadeva je našla tudi neprijeten odmev v sredstvih javnega obveščanja.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja je sporazumu očital nekatere pomanjkljivosti in predlagal njihovo dopolnitev. Le-ta naj bo v glavnem v dodelavi meril za delitev skupnega prihodka. Ta merila morajo biti bolj podrobna oziroma bolj razčlenjena. Poleg tega je družbeni pravobranilec predlagal še, naj se sedanji težki položaj proizvajalcev ivernih plošč reši z enotno kompenzacijo med proizvajalci in porabniki, kar je možno po določilih zakona o združenem delu.

Podpisniki napadenega sporazuma so predlog sprejeli in mu s svojo rešitvijo v celoti sledili. Pripravili so predlog dopolnitev prvotnega samoupravnega sporazuma, s katerim so se dogovorili, da bodo veljavni samoupravni sporazum do 31. 12. 1978 dopolnili v tem smislu, da bodo ugo-

tavljali udeležbo podpisnic na skupnem prihodku, doseženem pri končni prodaji izdelkov tako, da bo le-ta praviloma odvisna od sestavnih elementov izdelka in od uspeha posameznega izdelka na trgu. Dogovorili so se tudi, da si bodo prizadevali razširiti krog podpisnikov tudi na dobavitelje surovin in reprodukcijskih materialov.

S tem pa še ni rešeno vprašanje izredno težavnega položaja proizvajalcev ivernih plošč. Ustrezno pravno obliko je predlagal za leto 1977 in 1978 družbeni pravobranilec samoupravljanja in sicer kompenzacijo med posameznimi dejansko poslovno povezanimi proizvajalci in porabniki. Kompenzacijski dogovori so v teku in bodo pokrili le del težav proizvajalcev.

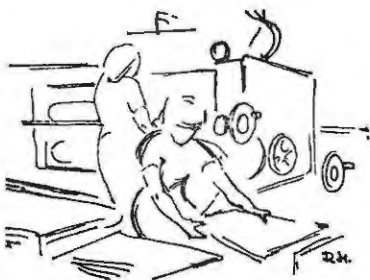
Seveda ni prav, če kdo misli, da so proizvajalci ivernih plošč sami krivi za skoraj nevzdržno stanje, v katerem so se znašli. Tu je premalo prostora, da bi razčlenjevali vzroke kot so: nerealni statistični podatki o cenah lesne surovine, nenehen porast cen drugih surovin in električne energije, (ne)intervencijski (?) uvoz ivernih plošč in k temu štiril ali pet let zamrznjene cene ivernih plošč. Dodati je treba še, da so proizvajalci vložili izjemne napore, saj delajo v štirih izmenah, da bi kar najbolj znižali stroške na enoto proizvoda.

Zato je pošteno misleče lahko zbolela obsodba pavšalno obveščenih »ocenjevalcev« samoupravnega sporazuma. Poleg tega so nekatere negativne ocene oziroma predlogi, ki iz njih izvirajo, celo nasprotujoči si in res »ni-



Prazno skladišče hlodovine na Jelki v Begunjah

majo ničesar skupnega z našo stvarnostjo». Menim, da obravnavani samoupravni sporazum kljub nekaterim pomanjkljivostim globoko posega v zabetonirano dosedanjost administrativnih ležernosti. Brestovi delavci pa so morali sprejeti tudi mnogo težje in družbeno manj primer-



ne sporazume — ker je pač dejansko razmerje sil še vedno — v njihovo škodo. Ostaja nam upanje in trmoglavo naprežanje, da bo morala vsebina prevladati nad časovnimi stiskami in golo formo.

Z. Zabukovec

Letošnji plan sprejet

Ob sprejemanju plana za leto 1978 lahko ugotovimo, da je bila razprava na zborih delavcev kar precej živahna. Seveda pri tem ni tekla razprava samo o planu, ampak so bila večkrat zastavljena tudi vprašanja, ki ne sodijo v področje letnega plana, ampak so sprotne naloge služb, ki jih morajo vsakodnevno reševati. Med take lahko nedvomno prištejemo razlike v višini osebnih dohodkov med temeljnimi organizacijami, pa tudi vrednotenje posameznih del in opravil znotraj temeljne organizacije.

Ker so v planu dobili svojo vrednostno opredelitev tudi samoupravni sporazumi, ki smo jih sprejemali v decembru, je bilo na zborih delavcev postavljenih tudi mnogo vprašanj s tega področja, tako da je del razprave potekal tudi z razčiščevanjem teh pojmov. Poleg tega so se pojavila še nekatera druga vprašanja, ki pa so bila bolj specifična za vsako temeljno organizacijo posebej.

Pripombe, ki so bile na zborih delavcev, so nato obravnavali delavski sveti temeljnih organizacij, ki so plan sprejeli. Obravnavali pa jih je tudi skupni delavski svet. V TP Cerknica, v TOZD Prodaja, na Jelki in v Skupnih dejavnostih je bil plan sprejet brez pripomb.

Za ostale temeljne organizacije je skupni delavski svet ugotovil, da so nekatere pripombe delavskih svetov temeljnih organizacij a) že zajete v planu in sicer:

— v TPM — da delavski svet na osnovi tržnih razmer potrjuje cene za svoje proizvode po predloženem ceniku,

— v TLI — predvideti koriščenje kolektivnega dopusta skupaj s Tovarno ivernih plošč, nabaviti vsi potrebno bukovino in jelovo hlodovino, ki je ne bomo dobili od GG Postojna, vskladiti sredstva skupne porabe (kar je mogoče šele po zaključnem računu za leto 1978 in kar predvideva tudi samoupravni sporazum) in v letu 1978 pričeti z rekonstrukcijo zabojarne v proizvodnjo embalaže;

b) jih je potrebno reševati z neposrednim dogovarjanjem z ostalimi temeljnimi organizacijami;

— v TIP — pripomba, da je treba zagotoviti sistem, ki bo omogočal pri 100 odstotnem doseganju plana rast osebnih dohodkov v sorazmerju z rastjo osebnih dohodkov v drugih TOZD, kar je mogoče v skladu s samoupravnim sporazumom o skupnih osnovah in merilih za pridobivanje in razporejanje dohodka le na ta način, da ostale temeljne organizacije v posebnem dogovoru zagotovijo sredstva iz svojega dohodka za pokrivanje izpadlega dohodka v Tovarni ivernih plošč Cerknica.

F. Vidmar

Pripombe, ki jih moramo vnesti kot dopolnilo k planu, pa so naslednje:

— v TPM — pridobitev lokacijske dokumentacije za novo tovarno masivnega pohištva in dopolnilo srednjeročnega načrta glede na nove momente, ki so nastopili zlasti pri terminkem planu investicij,

— v TPS — ponovno izdelati ključ financiranja KK Brest, ki je sedaj upošteval samo prodajo na domačem trgu,

— v TIP — glede na dovoljeno povečanje cen ivernih plošč prevrednotiti plan proizvodnje in prodaje ter s tem celotnega prihodka in ostanka dohodka.

Vse te pripombe bodo kot dopolnilo k planu posredovane vsem temeljnim organizacijam.

L. Oblak

Predstavniki španskih sindikatov na Brestu

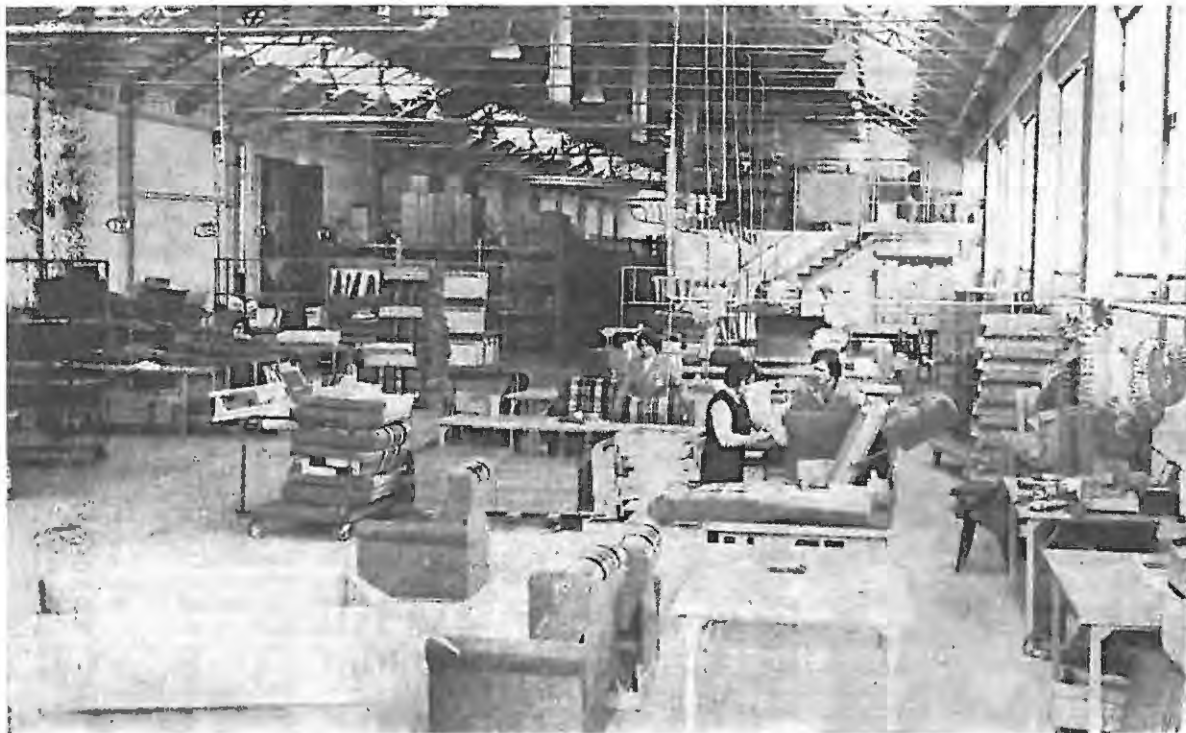
Po bistvenih družbenih premikih, ki jih preživlja Španija v zadnjem času, so se stiki med našima državama močno okrepili. Tako so prav v teh dneh na uradnem obisku v Jugoslaviji tudi predstavniki njihovih sindikatov.

Vse popoldne 22. februarja so preživeli na Brestu. Po kosilu v naši delavski restavraciji so si ogledali proizvodnjo v Tovarni pohištva Cerknica in Salon pohištva. Presenečeni so bili nad razsežnostjo tovarne in organiziranostjo proizvodnje, posebej pa so pohvalili kvaliteto in estetski videz naših izdelkov.

Zatem je bil večurni razgovor s predstavniki naših družbenopolitičnih organizacij, organov upravljanja in krajevne skupnosti. V živahnem razgovoru so se posebej zanimali za naš sistem samoupravljanja, način odločanja delavcev in njihov položaj, vlogo posameznih družbenopolitičnih organizacij v naši družbi, razmerje med cerkvijo, družbenopolitičnimi organizacijami in državo, povezovanje združenega dela s krajevnimi in samoupravnimi interesnimi skupnostmi ter organiziranost in delo družbenopolitičnih skupnosti.

V sklepnih besedah je vodja delegacije poleg zahvale izrazil trdno prepričanje, da bodo naše izkušnje v graditvi samoupravnih socialističnih odnosov dragocena pomoč pri njihovih prizadevanjih za preobrazbo družbe, ki je bila dolga desetletja vključena v preživeli družbeni sistem.

B. Levec



TAPETNIŠKA PROIZVODNJA V PODSKRAJNIKU JE STEKLA

Nekaj dni pred novim letom smo začeli s proizvodnjo v novih prostorih tapetništva.

Že na začetku moram poudariti, da je bila selitev glede na delovne pogoje, glede na nedokončana dela, pa tudi pripravo organizacije, nekoliko preuranjena. Zato se še sedaj borimo z različnimi težavami, ker še vedno urejajo najrazličnejše instalacije. Cilj, ki smo si ga zastavili, ni nedosegljiv, toda v prvih mesecih imamo dokaj slabe izkušnje. V prihodnje bomo morali spre-

meniti odnos nas samih, pa tudi naših kooperantov za ogrodja; tudi dobava ostalih materialov ni najboljša.

V teku so tudi raziskave za razširitev proizvodnega programa. Mislim, da bi morale naše strokovne službe in prodaja bolj sodelovati, ker bi le tako naši prodaji lahko ponudili več.

Prostori, ki so nam na voljo, so za tapetništvo premajhni, zato bo ena izmed naših nalog v prihodnje dograditev še ene hale, ki

naj bi služila predvsem za optimalne zaloge materialov. Tudi pomožni prostori — mehanična in vzorčna delavnica — niso opremljeni s potrebnimi stroji in napravami, predvsem pa so preveč utesnjeni. Prav dobro se zavedamo, da bomo morali vložiti vse napore, zato ne bomo dovolili neodgovornega dela ne nas samih, pa tudi ne naših ostalih služb in naših kooperantov, ker bomo le tako lahko dosegli zastavljene cilje.

F. Vidmar

Obračun dela sindikatov

LETNE KONFERENCE SINDIKATA PO TEMELJNIH ORGANIZACIJAH

Za nami so letne konference sindikata po vseh Brestovih temeljnih organizacijah in v Skupnih dejavnostih — vsakoletni obračun dela in sprejem delovnega programa za prihodnje obdobje. Na vseh konferencah so Brestovci ocenjevali gospodarjenje v preteklem letu, predvsem pa delo in vlogo sindikalne organizacije ter se na osnovi dobrih ali slabih izkušenj dogovorili za prihodnje naloge.

O konferencah poročajo naši sodelavci; žal tudi tokrat ni bilo moč dobiti poročil z vseh konferenc.

TOVARNA POHIŠTVA CERKNICA

Kolektiv Tovarne pohišstva Cerknica se je 1. februarja zbral v prostorih družbene prehrane na letni konferenci sindikata, da bi ocenil delo, ki ga je opravil v preteklem obdobju.

Naloge, s katerimi smo se srečevali, niso bile lahke. Kljub temu smo se z njimi spoprijeli in jih skušali najboljše rešiti. Zelo veliko pozornosti smo posvetili samoupravnim odnosom. Dosežen je bil velik napredek, še vedno pa ne moremo biti povsem zadovoljni. Čeprav imamo delegatski sistem, še vedno ni popolnoma zaživel. Delegati posredujejo svoja mnenja, namesto mnenja skupine, ki jo zastopajo.

Ob uresničevanju zakona o združenem delu je bilo sprejetih tudi več samoupravnih sporazumov. Te sporazume bomo morali uresničevati neposredno v življenju in jih tudi dopolnjevati.

Področje rekreacije in oddiha je še vedno šibka točka naše aktivnosti. Premalo smo odločni pri reševanju pogojev za organiziranje rekreativno dejavnost. Seveda je oddih povezan z gmotnimi stroški posameznika. Čeprav je bil regres deljen po socialnem stanju, ni bilo vidnega napredka. V prihodnje bo treba iskati še boljše rešitve in možnosti za cenejše letovanje, s tem pa možnosti oddiha za vsakogar.

Pereče vprašanje je tudi izostajanje z dela zaradi nepravilnega bolniškega staleža; zato je bila uvedena tudi občasna kontrola ob obiskih pri posameznih »bolnikih«.

Poleg vseh naštetih nalog, smo se posvetili tudi obiskom bolnih članov ter praznovanju Dneva žena.

Naš kolektiv se je izkazal tudi v solidarnosti do širše družbe. Trenutno tečeta že dve akciji in sicer za izgradnjo vrtca v Cerknici in za asfaltiranje dveh cest v naši občini.

Čeprav je bilo delo sindikata v preteklem obdobju precej aktivno in razgibano, se moramo v prihodnje še bolj potruditi in opraviti svoje poslanstvo, saj ni malo nalog in zahtev, ki smo si jih zastavili v program dela za naslednje leto. Bolj morajo zažveti sindikalne skupine, saj je v njih osnova za uspešno reševanje problemov. Pri tem leži glavno breme na sindikalnem poverniku. Čeprav je delo težko in odgovorno, se je vredno potruditi, saj uspeh ne bo izostal.

V. Žnidaršič

ljah, težavah in perspektivi naše temeljne organizacije in celotnega Bresta.

F. Gagula

TOVARNA POHIŠTVA JELKA BEGUNJE

Letna konferenca sindikata na JELKI je bila 4. februarja. Na njej smo se pogovorili o delu



Z letne konference sindikata v TP Cerknica

TOVARNA POHIŠTVA MARTINJAK

Konferenca je bila 21. januarja. Kljub slabemu vremenu je bila zelo dobro obiskana. Na njej je tekla razprava predvsem o izpolnjevanju plana za preteklo leto, pa o planu in perspektivah v letu 1978. Lanski plan je bil presežen za 12,3 odstotka, plan izvoza dosežen z 81 odstotki in rezultat poslovanja pozitiven. Plan proizvodnje za leto 1978 je postavljen v višini 8 milijard in 700 milijonov dinarjev in je sorazmerno visok.

Direktor temeljne organizacije je poudaril, da moramo poiskati vse možnosti za pocenitev izdelkov. Zato si bo treba prizadevati za dober izkoristek lesa in postaviti realne izdelavne čase.

Bila so še naslednja vprašanja: kaj je z lokacijskim načrtom za izgradnjo nove tovarne v Martinjaku in kdo skrbi za projekt, kakšni izdelki bodo v proizvodnji, investicijska vlaganja, praznovanje Dneva žena... Vse to so bila vprašanja, na katera ni bilo mogoče povsem odgovoriti. Podprt je bil predlog, da se za ostarele delavce preskrbi osebni dohodek, ki ustreza njihovim povprečnim mesečnim osebnim dohodkom tedaj, ko so bili v naponu moči. Predlog, da se odstopijo obveznice za izgraditev cest Zerovnica—Dane in Selšček—Cajnarje, je bil nezainteresirano sprejet. Pripombe pa so bile, zakaj ne bi rekonstruirali ceste proti Grahovem.

Po konferenci je bila manjša zakuska, na kateri so se nadaljevala glasna razmišljanja o že-

sindikata v preteklem letu, si zastavili naloge za prihodnje delovanje sindikata in izvolili nov izvršni odbor. Na konferenci je bilo ugotovljeno, da je izvršni odbor sindikata večino svojega dela posvetil uresničevanju zakona o združenem delu. Sindikat je bil tudi nosilec vse predvolilne aktivnosti. Evidentiranih je bilo nad 50 kandidatov za delegacije v samoupravne interesne skupnosti in v zbor združenega dela. Sindikat je bil tudi nosilec kandidacijskega postopka za volitve v organe upravljanja.

Na konferenci so bile kot prvenstvene naloge za delovanje sindikata v tem letu sprejete: prilagajanje prakse določilom zakona o združenem delu, spremljanje in usmerjanje delovanja delegatskega sistema in izpopolnjevanje sistema nagrajevanja.

V nov izvršilni odbor sindikata so bili izvoljeni: Gvido Svet, Jožica Škerlj, Stefan Bajc, Slavko Meden in Slavko Maček. Izvršni odbor se je tudi že konstituiral. Za predsednika je bil izvoljen Gvido Svet, za tajnika Stefan Bajc in za blagajnika Jožica Škerlj.

Na konferenci smo podprli predlog družbeno-političnih organizacij občine Cerknica, da se obveznice za ceste zbirajo za asfaltiranje cest Selšček—Cajnarje in Zerovnica—Gorenje Jezero. Imenovali smo komisijo z nalogo, da vodi akcijo za zbiranje obveznic.

Dogovorili smo se tudi, da asfaltiramo cesto od Kmetijske zadruge do Jelke in kot svoj prispevek delamo dve prosti soboti v ta namen. Ta predlog je bil soglasno sprejet.

J. Opeka



Z letne konference sindikata

TOVARNA IVERNICH PLOŠČ CERKNICA

Letna konferenca sindikata v naši temeljni organizaciji je bila 31. januarja. Na njej je bila prisotna večina delavcev Tovarne ivernih plošč.

Rezultati poslovanja so bili kljub številnim težavam, ki so nas spremljale vse leto, še dokaj ugodni, saj smo poslovno leto uspešno zaključili. V kolektivu so še pomanjkljivosti, ki jih bo treba odpraviti. Predvsem so to veliki zastoji v proizvodnji, odnos do dela in medsebojni odnosi. Tudi delo družbenopolitičnih organizacij ni povsem zadovoljivo. Posebne graje je potrebna mladinska organizacija, ki je dejansko sploh ni. Izvršni odbor sindikata je začel delati šele

pred nekaj meseci, ko so številne težave zahtevale njegovo sodelovanje. Zveza komunistov in sindikat sta dolžna pomagati mladini, da bo organizacija zopet zaživila.

Po sprejemu samoupravnih sporazumov s področja dohodka nas v prihodnjih mesecih čaka še veliko dela. Do aprila meseca naj bi zaživel sistem ocenjevanja zaokroženih skupin, ki mu bo zaradi izredno občutljivega področja — osebnih dohodkov treba posvetiti veliko pozornost in ker vemo, da je še veliko nejasnosti in nezadovoljstva.

Na letni konferenci sindikata smo izvolili tudi novega predsednika izvršnega odbora Jožeta Hribljana ter nove člane izvršnega odbora.

T. Strosack

Obisk iz Tomosa

Nedavno tega so nas obiskali organizatorji obveščanja in člani uredniškega odbora glasila delovne organizacije Tomos iz Kopra. Namen njihovega obiska je bil razgovor o sistemu obveščanja, ki ga imamo na Brestu in njihovega v Tomosu. Tako smo izmenjali izkušnje in primerjali pogoje dela, v katerih delajo oni in mi.

Brest in Tomos imata približno enako število zaposlenih, vendar so Brestove temeljne organizacije med seboj precej oddaljene, medtem ko ima Tomos vse temeljne organizacije, razen ene, na enem mestu. Tako imajo Tomosovi organizatorji obveščanja vir informacij na enem mestu in zato ne izgubljajo časa z razpečevanjem obvestil.

Praviloma dvakrat na mesec izdajajo tiskano glasilo delovne skupnosti, v katerem člani uredniškega odbora, pa tudi drugi delavci pišejo o pomembnejših zadevah, ki se nanašajo na vso delovno organizacijo. V glasilu imajo svojo stran mladina, sindikat in Zveza komunistov. Težav z zbiranjem člankov nimajo, ker so vsi prispevki honorirani. Poleg tega pa dvakrat ali večkrat tedensko izdajajo ciklostirana obvestila. Ta obvestila so namenjena predvsem vnaprejšnjemu obveščanju delavcev v tem, kdaj bodo seje organov upravljanja in o gradivih, ki bodo na sejah obravnavana. Obvestila in glasilo Tomos izdajajo v tolikšni

nakladi, da jih dobi vsak delavec. Tako lahko vsak delavec posreduje svoje mnenje delegatom, ki njihova stališča prenašajo na organe upravljanja.

Kot učinkovit sistem obveščanja se je pri nas pokazal obveščanje prek sindikalnih skupin, medtem ko so zbori delavcev največkrat neučinkoviti zaradi velikega števila delavcev, kjer se mnenje posameznika izgubi. V sindikalnih skupinah pa lažje izrečejo pripombe, dajejo mnenja in predloge za boljše rešitve vprašanj.

V Tomosu se z obveščanjem poklicno ukvarjajo štirje delavci, poleg njih pa še člani uredniškega odbora in drugi delavci. Tako posredujejo delavcem novice o samoupravnem dogajanju o gospodarjenju in o delu družbenopolitičnih organizacij. Povedali so tudi, da delavci potrebujejo novice in jih ne sprejemajo z odporom ali nezaupanjem, ampak jih vedno nestrno čakajo, saj jim ni vseeno, kako gospodarijo in samoupravljajo.

B. Turšič

VI VPRAŠUJETE — MI ŽELIMO POSREDOVATI ODGOVORE

Takoj ste lahko opazili, da smo tokrat nekoliko spremenili naslov te naše (ne)stalne rubrike.

Gre pa za to-le:

Tokrat smo dobili za to našo rubriko od bralcev kar troje vprašanj:

— Zakaj se pojavljajo napake pri obračunu osebnih dohodkov prek avtomatske obdelave podatkov, kje so vzroki in kako jih odpraviti;

— kaj je s Klubom samoupravljalcev in s sredstvi, ki jih na osnovi sprejetega sporazuma prispevamo za njegovo delo;

— kako bodo na Brestu organizirane proslave Dneva žena.

Prvo vprašanje smo posredovali službi za avtomatsko obdelavo podatkov, drugo občinskemu sindikalnemu svetu in tretje konferenci sindikata Bresta.

Kljub našim prizadevanjem žal nismo dobili niti enega odgovora. Ker bosta prvi dve vprašanji najbrž še naprej živi, bomo odgovore nanju poskušali dobiti prihodnji mesec.

Tako je torej s to našo rubriko: včasih ni vprašanj, včasih pa ne odgovorov...

Uredništvo



Namesto članka — le posnetek s sindikalne konference na Skupnih dejavnostih

Neposredno pred volitvami

Občinska kandidacijska konferenca je končala s kandidacijskimi postopki za možne kandidate za delegate v vseh delegacijah, ki jih delegirajo v vse tri zore občinske skupščine. Pred tem so bile seje vseh temeljnih kandidacijskih konferenc v temeljnih organizacijah in delovnih ter krajevnih skupnostih. Sodelovanje na sejah je bilo glede na delegatsko sestavo dokaj uspešno. Razprave so potrdile demokratičnost pri izbiri kandidatov za člane delegacij in kandidatov za vodilne funkcije v občini. Vsi predlagani kandidati so dobili podporo v vseh sredinah.

Večina kandidatov je z veseljem in z odgovornostjo sprejela kandidaturu, iz česar lahko sklepamo, da je demokratizacija naše družbe ter uveljavljanje in preizkušanje sistem delovanja delegatskih odnosov prišel v zavest naših delovnih ljudi in občanov. Zelo vzpodbudna je tudi odločitev večjega števila temeljnih kandidacijskih konferenc v temeljnih organizacijah, ki so se odločile, da bodo v delegacije kandidirale toliko kandidatov kot jih je potrebno izvoliti. To je v bistvu odločitev vseh delovnih ljudi v posameznih temeljnih organizacijah, ker so že v predkandidacijskem postopku oblikovali predloge.

Na vseh kandidatih listah za delegacije v družbeno politično skupnost in v samoupravne interesne skupnosti je sprejetih 1984 možnih kandidatov, od katerih jih bo izvoljenih v delegacije na neposrednih volitvah 1722. To je v primerjavi z izvoljenimi delegacijami dosedanjega mandata, kjer je bilo izvoljenih 617 delegatov, skoraj trikratno povečanje.

To povečanje je dokaz naše pravilne poti v graditvi samoupravnih družbenih odnosov na vseh področjih našega dela in življenja, saj bo s tem samouprava približana sleherni celici naše družbe. Tri četrtine možnih kandidatov se prvič vključuje v delegacije. Vendar so to ljudje, ki so samoupravno šolo naredili pri delu v delavskih svetih, v vaških skupnostih, v krajevnih skupnostih, v družbenopolitičnih organizacijah in društvih. To pa je tudi poročilo za še hitrejšo rast in napredek socialističnih in samoupravnih družbenih odnosov.

Iz socialne sestave je videti, da je v delegacijah dve tretjini neposrednih proizvajalcev, več kot ena tretjina žensk, prav toliko mladih izpod trideset let.

Tudi v tem pogledu je zelo viden napredek v primeri s socialno sestavo dosedanjih delegacij.

KAKO BOMO VOLILI?

V temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih bodo volitve v četrtek, 9. marca. Volišča bodo odprta od 6. do 22. ure. Na volišču bosta dve volilni skrinjici. V prvo skrinjico bomo volili delegacijo za zbor združenega dela občinske skupščine, v drugo skrinjico pa vse delegacije za samoupravne interesne skupnosti v občini.

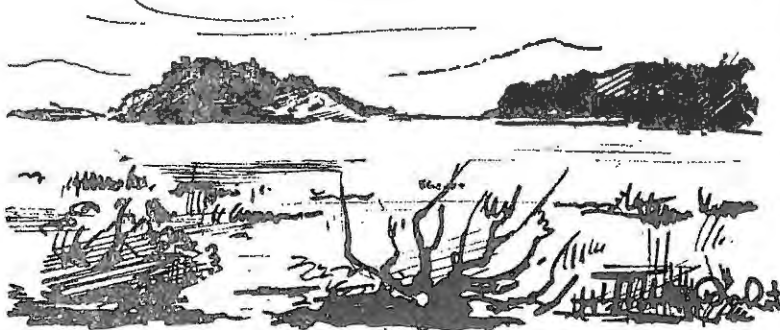
V krajevnih skupnostih bodo volitve v nedeljo, 12. marca. Volišča bodo odprta od 7. do 19. ure. Na volišču bo pet volilnih skrinjic. V prvo skrinjico bomo vsi občani volili delegacijo za zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine, v drugo skrinjico vse delegacije za samoupravne interesne skupnosti v občini in v tretjo delegacijo za družbenopolitični zbor občinske skupščine.

V četrto in peto skrinjico pa bodo volili še vsi tisti delovni ljudje, ki združujejo svoje delo v kmetijski in gozdarski dejavnosti in bodo izvolili svojo delegacijo za zbor združenega dela občinske skupščine ter delegacije za samoupravne interesne skupnosti v občini.

Vsi volilni upravičenci, ki so ob volitvah na odsluženju vojaškega roka, bodo volili po pošti, za kar bo skrbela občinska volilna komisija.

V dneh pred volitvami bo vsak krajan v krajevnih skupnostih dobil vabilo, iz katerega bo razvidno, kje je volišče in pod katero številko je vpisan v volilni imenik. Vsakdo naj prinese vabilo s seboj.

F. Tavželj



MOŽNI KANDIDATI ZA VODILNE FUNKCIJE V OBČINI

Na osnovi javne razprave o evidentiranih možnih kandidatih, se je pri volilnih in kadrovskih organih občinske konference SZDL Cerknica ob sodelovanju vseh vodstev družbenopolitičnih organizacij v občini izoblikoval naslednji predlog možnih kandidatov za vodilne funkcije:

1. Za predsednika občinske skupščine je predlagan tovarš JANEZ PAKIŽ, rojen 23. 6. 1935, po poklicu inženir organizacije dela, dosedanj predstnik izvršnega sveta skupščine občine Cerknica.

2. Za podpredsednika občinske skupščine je predlagan tovarš RUDI MLAKAR, rojen 14. 10. 1944, po poklicu učitelj, zaposlen v kadroviski službi Kovinoplastike Lož.

3. Za predsednika izvršnega sveta skupščine je predlagan tovarš FRANC STERLE, rojen 2. 5. 1941, absolvent pedagoške gimnazije, zaposlen kot član izvršnega sveta skupščine občine Cerknica.

4. Za predsednika družbenopolitičnega zbora občinske skupščine je predlagan tovarš SLAVKO BERGLEZ, rojen 3. 3. 1933, po poklicu strokovni delavec s srednjo izobrazbo, zaposlen v Kovinoplastiki Lož kot tajnik samoupravnih organov.

5. Za predsednika zbora krajevnih skupnosti občinske skupščine je predlagana tovaršica IVANKA UDOVIČ, rojena 31. 1. 1931, po poklicu strokovna delavka s srednjo izobrazbo, zaposlena pri SDK Rakek.

6. Za predsednika zbora združenega dela občinske skupščine je predlagan tovarš JOZE JUVANČIČ, rojen 28. 9. 1944, absolvent gimnazije, zaposlen v Kovinoplastiki Lož kot programer.



Nov turistični prospekt občine

Med vsemi posledicami neurejenega stanja na področju organiziranega razvoja turizma v naši občini je tudi pomanjkanje turističnih propagandnih in informativnih dejavnosti. Prospekti in druga gradiva so pošla, posamična propaganda pa je seveda ozka in skromna, brez izvirnosti, brez upoštevanja izročila in naših posebnosti.

Do nedavnega je bilo tudi v naši republiki več različnih pristopov k turistični propagandi. Sedaj pa že lahko ugotavljamo, da so propagandna gradiva enotneje izdelana (po obliki in vsebini). Lani so bili izdelani republiški in regionalni turistični pro-

bo natisnjen v 50.000 izvodih.

Ze sedanje zelo skromne gostiske možnosti, zlasti pa prometno odpiranje občine prek Gorskega Kotara na severni Jadran, prek Bloške planote na Dolenjsko, prizadevanja za vzpostavitev nove turistične cestne magistrale Kranjska gora — Bovec — Idrija — Cerknica — Gorskotar — Jadran, načrtovane investicije THP Jama, razmah rekreativnih dejavnosti, vse zanimivejše vključevanje zasebnega gostinstva v turistični promet, ustanovitev TOZD »Notranjska« avtobusni promet v sklopu združenega podjetja SAP-Viator z možnostmi prihodnje usmeritve tudi v turistično gostinsko de-

javnost, vključevanje Gradu Snežnik v turistično ponudbo, kulturne prireditve, zgodovinske in etnografske posebnosti in prireditve, vse to zahteva ustreznejšo informacijsko-propagandno obdelavo.

In financiranje? Nekaj težav verjetno že bo, glavnino pa bo pokrilo THP Jama. Naš prispevek naj bi znašal 60.000,00 dinarjev, ki jih bodo prispevale zainteresirane organizacije združenega dela, nekatere skupnosti in ustanove.

Dokončno redakcijo bodo te dni opravili predstavniki naših turističnih društev in sofinancerji skupaj z oblikovalci.

F. Sterle

Zbor varčevalcev

Februarja je bil v Cerknici že drugi zbor varčevalcev in prvi po konstituiranju temeljnih bank in Združene Ljubljanske banke. Ustavna preobrazba banke in uveljavljanje novih družbeno-ekonomskih odnosov kot jih zahtevajo ustava, zakon o temeljnih kreditnega in bančnega sistema ter zakon o združenem delu, bo vplivala na še bolj učinkovito poslovanje s sredstvi članic banke in občanov. Prav na ta način bo dosežen njihov večji vpliv pri namenskem usmerjanju in uporabi sredstev.

Na zboru je poleg omenjenega tekla beseda tudi o gospodarjenju in uresničevanju srednjeročnega načrta gospodarske banke in o uresničevanju srednjeročnega načrta v letu 1978 na področju stanovanjskega varčevanja. V poročilih je bila posredovana tudi dejavnost banke v občini Cerknica. Med drugim je bilo povedano, da je skupno 15.340 hranilnih vlog, nad 2450 lastnikov deviznih računov, nad 1.000 lastnikov žiro računov in 86 lastnikov tekočih računov. Osebnih dohodke prejema na hranilne knjižice 5.425 delavcev, na tekoče račune le 38. Skupna vrednost hranilnih vlog znaša 112,7 milijonov dinarjev, stanje na računih pa je okrog letošnjega leta nad 4,5 milijonov dinarjev.

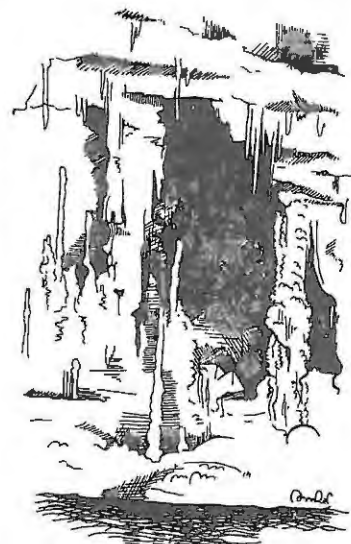
Vsi omenjeni podatki kažejo na močno dejavnost bančne mreže na našem področju. V prihodnje se bo ta dejavnost še povečala, saj si bodo s preselitvijo v 33,8 milijonov dinarjev. Depoziti prebivalstva znašajo v začetku nove prostore v Cerknici močno izboljšali delovne pogoje in modernizirali poslovanje.

V razpravi je bila izražena tudi želja, naj banka organizira hranilno službo tudi v bolj oddaljenih področjih naše občine, kar je bilo s strani banke ugodno sprejeto.

Posebno zanimivo je bilo poročilo o aktivnosti šolskih hranilnic in dejavnosti mladih varčevalcev. Na tem področju sta bili bolj aktivni šoli na Rakeku in v Starem trgu.

V delegacijo varčevalcev Gospodarske banke Ljubljana je bila izvoljena Marija Stražišar iz Rakeka, v delegacijo komunalno-stanovanjske banke Ljubljana pa je bil izvoljen Franc Štrukelj iz Cerknice. Oba delegata bosta vse varčevalce občine zastopala v svetih varčevalcev navedenih bank.

T. Zigmund



Kaj je INDOK center?

Informacijsko-dokumentacijski center (INDOK center) je del informacijskega sistema naše družbe. Kot takšen stoji ob strani RTV, tiska, SDK, statistike in drugih ustanov, ki skrbijo za obveščenost delovnih ljudi in občanov. INDOK center je namenjen predvsem obveščanju delegatov. Delegatski sistem, ki se vse bolj razvija in izpopolnjuje, ki postaja vedno bolj odločilen člen našega samoupravnega sistema, potrebuje tudi organiziran pretok informacij, organizirano obveščanje svojih udeležencev.

Delegati se večkrat ne morejo znanjati v preveliki količini informacij, ki so jim na voljo. Zgodi se, da v tej ogromni količini ne morejo najti informacije, ki bi bila zanje koristna, ki jo želijo in brez katere ne morejo opravljati svoje funkcije. Gre za preobsežnost in nepreglednost sedanjih gradiv. Posamezen delegat potrebuje sebi primerno informacijo, ki se nanaša na njegovo področje delovanja in odločanja. Do vseh podatkov in dokumentov, ki jih pri svojem delu potrebuje, pa se pogosto ne more dokopati, ker so različni dokumenti, različne informacije razmetane po omarah, predalih, arhivih...

Naloga INDOK centra torej je, da vse pomembne informacije zbere na enem mestu. Delegatom in vsem ostalim zainteresiranim tako ne bo treba več tehati od vrat do vrat in iskati določen dokument, ampak bodo vse željeno dobili vedno na enem mestu — v INDOK centru.

Če pa bi INDOK center ostal le pri tej nalogi, bi se spremenil v nov arhiv, ki bi le hranil določene dokumente, vrednosti za uporabo v praksi pa ne bi imeli. Zato je druga pomembna naloga INDOK centra, da se gradivo, ki ga dobi, tudi strokovno obdelava.

V strokovno obdelavo gradiva sodi tudi izdelava povzetkov. Povzetki so kratke in jasne informacije, izdelane iz primarnih dokumentov. Jasno je, da delovni ljudje in občani vsega gradiva, ki jim je na voljo, ne morejo temeljito prebrati. Zato je danes nujno potrebno, da ima vsako gradivo tudi svoj povzetek. V povzetku naj bo jasno, kratko, a vendar popolno posredovana vsebina dokumenta. Vsi samoupravni dokumenti oziroma informacije, ki so namenjene za razpravo in odločanje, morajo imeti v povzetku naslednje informacije:

- a) zakaj je gradivo nastalo,
- b) novosti, ki jih gradivo prinaša,
- c) kakšne bi bile materialne in druge posledice:
 - če se gradivo sprejme,
 - če se gradivo ne sprejme,
- č) ali je kdo o gradivu že razpravljaj in kakšne so bile morebitne pripombe nanj,
- d) kakšen naj bi bil prihodnji postopek.

Iz vsega tega pa je jasno, da povzetkov ni mogoče izdelati v INDOK centru. Vzrok je zelo preprost — le tisti, ki je napisal celotno gradivo, ve tudi, zakaj je gradivo sploh nastalo, kakšne bodo posledice, če se sprejme in podobno. Edino avtor celotnega gradiva lahko napiše tudi kvaliteten povzetek.

Tretja in morda najbolj pomembna naloga INDOK centra je posredovanje informacij uporabnikom. V centru se vse gradivo zbira le z enim namenom — da informacije posreduje delovnim ljudem in občanom, predvsem pa delegatom. Če INDOK center ne opravi te naloge, opravlja le polovico svojega dela. Namen informacijsko-dokumentacijskega centra je, da sproti, pravočasno in temeljito obvešča o vseh pomembnih pojavih v družbenem življenju svojega okolja.

INDOK center posameznim delegatom posreduje le tiste informacije, ki jih potrebujejo, ki se nanašajo na njihovo področje dela in o katerih morajo odločati. S tako selekcijo gradiva se izognemo zasutosti delegata z različnimi dokumenti, s papirjem. Delegat naj dobiva le tiste dokumente, o katerih bo razpravljaj in odločal. Poleg celotnega gradiva pa INDOK center nudi tudi skrajšane informacije — povzetke. Tako se uporabnik lahko hitro seznani z vsem, kar ga zani-

ma, o vsem dobi najpomembnejše informacije, podrobno pa se lahko z določeno stvarjo seznani prek celotnega gradiva.

Povzetki, ki vsebujejo že omenjene informacije, pa predstavljajo dokumentacijo določenega gradiva, brez katere se delegat sploh ne more opredeliti za rešitev in o njej odločiti. To je samoupravna informacija, informacija za odločanje, ki jo delegati danes tako nujno potrebujejo.

Cilj občinskega INDOK centra za delegate je torej čimboljše seznanjanje delovnih ljudi in občanov z vsemi pomembnimi dogajanjmi v občini. Samoupravna informacija mora priti do sleherne občane, do vsakega samoupravljalca. Gotovo bomo pri iskanju poti za uresničitev tega cilja našli na mnogih težav. Da jih bomo hitro in uspešno rešili, bo potrebna pripravljenost za sodelovanje vseh, ki jim je INDOK center namenjen, kajti le delavci in občani (ki pa so hkrati tudi delegati), najbolj poznajo težave, s katerimi se srečujejo na svoji poti samoupravljanja in rešitve iz njih.

POVZETEK

INDOK center je del informacijskega sistema, ki je namenjen organiziranemu obveščanju delovnih ljudi in občanov, predvsem pa delegatov. Glavne naloge INDOK centra so: zbiranje, strokovna obdelava in posredovanje informacij. Cilj INDOK centra je boljša obveščenost in hkrati razbremenitev delegatov, kar bo doseženo s selekcijo informacij. Za uspešno delo INDOK centra bo potrebna pomoč vseh delovnih ljudi in občanov.

I. PAVLIC

Nova žepna knjiga

Kdor se zanima za knjige, je morda opazil novo knjižno zbirko, v kateri so zanimive knjige vseh vrst po cenah, ki so za današnje čase presenetljivo nizke. Mogoče jo je opazil tudi kdo, ki sicer ne zahaja po knjigarnah, saj so te knjige v prodaji tudi v samopostrežnih trgovinah, kioskih in drugod, na 250 prodajnih mestih po vsej Sloveniji.

Gre za novo zbirko v moderni žepni vezavi, v kateri je zastopano branje vseh vrst: romani in povesti znanih tujih in domačih pisateljev, vojno dokumentarne zgodbe, fantastika, priročniki, vmes je celo Ivačičeva kuharska knjiga. Kaže, da skušajo slovenske založbe (nove žepne zbirke ne izdaja samo ena, ampak skupaj sedem slovenskih založb) tokrat res ponuditi bralcem zanimive knjige po zelo nizkih cenah: večinoma so po 30, 40 in 50 dinarjev, najcenejše celo po 20 dinarjev. Ker so vmes obsežni romani, nam primerjava s trdo vezanimi knjigami istega obsega pokaže, da so nove žepne knjige napredaj za četrtino do tretjino običajne cene.

Založniki nove žepne knjige obljubljajo, da bodo zbirko dopolnili z novimi zanimivimi knjigami še pred pomladjo in jo po vsebini razširili še na nova področja, ki zanimajo bralce.

Bil je že skrajni čas, da tudi Slovenci dobimo moderno žepno knjigo po nizki ceni, kakršna je v drugih evropskih deželah že dolgo uveljavljena. Zanimiv izbor prvih dvanajstih knjig je dober obet za to, da bodo bralci knjige dobro sprejeli, njihova nizka cena pa daje upati, da jih bo kupil marsikdo, ki sicer ne kupuje redno knjig.



Usmerjeno izobraževanje — kdaj in kako

V zvezi s prihodnjim razvojem izobraževanja in šolske mreže smo imeli leta 1976 velike načrte. Ne samo, da smo imeli v načrtu razširitev dela sedanje gimnazije v Postojni; le-ta naj bi začela z dodatnim izobraževanjem za poklice, ki jih naše združeno delo najbolj potrebuje, računali smo tudi na dislocirane oddelke dveh letnih srednjih šol v Cerknici in v Ilirski Bistrici. Zlasti starši so bili s temi zamislimi zelo zadovoljni, saj bi se lahko tako večina naših otrok usposobila za poklic praktično doma.

Toda načrti padajo v vodo! Preoblikovanje sedanjih gimnazij in strokovnih šol v usmerjeno izobraževanje bo šlo precej drugače. Predvsem dvehletnih srednjih šol ne bo! Ker pa hkrati ukinjamo tudi gimnazije, nastaja vprašanje, ali se bodo naši otroci v prihodnje sploh lahko še šolali doma. Domačo vzgojo naj bi torej zamenjala internatska oskrba, seveda v škodo gmotnega stanja naših družin.

To vprašanje je bilo zastavljeno neposredno tovarišu EMILU ROJČU, članu Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije ob njegovem preteklem obisku v Postojni. Odgovoril je: »Seveda boste lahko imeli skupni šolski center, če se boste znali pametno dogovoriti. Najti morate ustrezne oblike strokovnega šolanja, ki naj bi nadomestile gimnazijo. Seveda mora biti to izobraževanje v skladu s kadrovskimi potrebami v vaših občinah. Hkrati pa boste morali zagotoviti materialne pogoje za delo takega centra.«

Katere šolske smeri bi lahko nadomestile postojnsko gimnazijo, o tem nekaj že vemo. Po eni strani naj bi razvili družbenoekonomsko in blagovno smer

(prodajalci, ekonomski in administrativni tehniki), po drugi strani pa kovinarsko (ključavničarji, strugarji, orodjarji, avtomehaniki in podobno). Že sedaj so na primer možnosti, da jeseni pričnemo s prvim oddelkom kovinarske šole v Postojni.

Organizacija novega šolskega centra pa pomeni precej več. Vedeti namreč moramo, da se bo število učencev, ki obiskujejo sedaj gimnazijo in ekonomsko šolo v Postojni, praktično podvojilo. Trenutno nima število srednješolcev med 500 in 600, po letu 1980 pa naj bi jih bilo 900 do 1000. To pa pomeni, da bo prostora za 400 učencev zmanjkalo.

Potrebno je torej povečanje šolskih kapacitet. Dodatno bi morali zgraditi 12 učilnic in telovadnico. Pravijo, da bi to stalo okoli 16 milijonov dinarjev. Dostavljajo še: toliko in nikakor ne manj, sicer je zelo verjetno, da šolskega središča občine

Cerknica, Ilirska Bistrica in Postojna ne bodo več imele.

Sole v Postojni obiskuje trenutno 45 odstotkov mladih Postojncanov, 25 odstotkov Cerkničanov in 14 odstotkov Bistričanov. Ostali učenci so pretežno iz Logatca in Sežane. Dograditev šole bo za Postojno prevelik zalogaj. To je že jasno. Ali se bomo znali medobčinsko dogovarjati? Videli bomo! Odločati bodo morali starši, ki imajo učence v nižjih razredih osnovne šole. Jih bodo obdržali doma ali razposlali po Sloveniji? Za odločitev imajo le leto dni časa, kajti ocenjujemo, da bodo v reformirano izobraževanje zajeti že učenci, ki so sedaj v sedmem razredu osemletke. Ubrati bodo morali nove poti poklicnega usposabljanja. Prav bi bilo, da bi vedeli vsaj, v katerem kraju bodo lahko hodili v šolo.

Komisija za izobraževanje pri MS ZKS notranjsko-kraških občin

Tekmovanje v Žilcah

19. februarja je Turistično društvo ZALA Cajarje — Žilce priredilo tekmovanje v smuku in veleslalomu za vse starostne kategorije na območju te krajevnega skupnosti. Tekmovalni odbor je imel težavno nalogo, saj je bilo časa in sredstev zelo malo. To pa ni motilo mladih privržencev zimskega športa v Vidovskih hribih, saj so uspeli v danih pogojih napraviti več kot je bilo pričakovati. Med tekmovanjem je bilo tudi nekaj napak, ker organizator pač ni računal na tolikšno število tekmovalcev. Kljub temu pa organizatorji zaslužijo za svoje delo oceno odlično.

Pohvala gre tudi vsem krajanom, ki so kakorkoli prispevali, da je smučarska prireditev, kakršne v Žilcah še ni bilo, uspela.

Naj zapišem tudi mnenje številnih gledalcev, ki so ob progi kljub mrazu in sneženju bodrili tekmovalce. Bili so presenečeni nad znanjem in pogumom mladih, ki se niso ustrašili strmih.

Nastopilo je 71 tekmovalcev v smuku, veleslalomu in kombinaciji.

V svojih kategorijah so zmagali: Tina Subić, Anka Pirman, Milena Tavželj, Stojan Bavdek, Franc Hribljan, Janez Škrli, Marjan Rudolf in Avgustin Koprivnikar.



Pustovanje — najbolj obiskana prireditev v Cerknici



Prva preizkušnja je za nami in že ima Turistično društvo ZALA nove načrte, saj se je neposredno po razglasitvi rezultatov in podelitvi diplom v prijetnem vzdušju gostišča Bavdek, porodila pobuda za novo tekmovanje. Tokrat bo na ravni občine z nazivom »Veleslalom in smuk za pokal TD ZALA«. Turistično društvo bo zaprosilo za pomoč pri organizaciji tudi druge smučarske klube in športna društva.

V. Sterle

Delegati govore

S to številko našega glasila uvajamo novo stalno rubriko »Govore delegati«. Za nami je že eno mandatno obdobje delegatskega sistema, ob letošnjih volitvah pa se bo število delegatov še znatno povečalo. Da ne bi ponavljali splošnih ugotovitev o delovanju delegatskega sistema, uspehih, težavah in slabostih, smo se odločili za razgovore z našimi delavci, ki opravljajo delegatske dolžnosti, predvsem o njihovih izkušnjah, da bi tako objektivno in kritično videli, kako smo uspeli s to samoupravno obliko v neposredni praksi.

Za začetek je bil naš sogovornik Franc Turšič, vodja konference splošnih delegacij Tovarne pohištva Cerknica, Tovarne ivernih plošč in Skupnih dejavnosti.

— **Kako je zamišljeno delovanje konference delegacij?**

Potem, ko naj bi se med delavci na osnovi informacij izoblikovala stališča ob posameznem vprašanju, naj bi se delegati, ki posamezna delovna okolja zastopajo, zbrali na seji delegacij in izoblikovali skupno stališče. Z njim naj bi določeno število delegatov odšlo na konferenco delegacij, kjer naj bi zavzeli skupno stališče, ki naj bi ga izvoljeni delegat posredoval na skupščini posamezne samoupravne skupnosti. Povratne informacije pa naj bi seveda tekle v obratnem vrstnem redu.

— **In kako je bilo v praksi?**

Spčetka smo poskusili s tako zamišljenim sistemom, pa se je kmalu zataknilo. Delegacije niso bile sklepne in niso mogle obravnavati gradiv. Delegat pač ne more zapustiti stroja, zlasti ob delu na tekočem traku, velika ovira je tudi izmensko delo, številni delavci se na delo vozijo, pa zato še niso našli načina in možnosti, kdaj bi se delegacija sestala. Seja delegacije pač ne sme motiti proizvodnega procesa. Zato se kasneje delegacije praktično niso sestajale, ampak samo še konferenca delegacij, kar je bila pravzaprav edina rešitev.

Druga težava je v tem, da delegati zlasti v obeh temeljnih organizacijah niso mogli prestudirati obsežnega in zahtevnega gradiva ter tako pripraviti predlogov. Nekoliko bolje je bilo v Skupnih dejavnostih, čeprav tudi tam posamezna gradiva prestudirajo le posamezniki.

Omeniti še velja, da so nekateri delegati izredno prizadevni, nekateri pa so se čisto umaknili v zavetje.

— **Kako je z delegatskim gradivom?**

Gradiva so silno težavna, zahtevna in obsežna, zlasti še, ker ima vsako področje čisto svoje izrazoslovje, ki ga je potrebno poznati. Vsa ta gradiva bi lahko obvladoval le silno razgledan človek, da bi bil vsemu kos. Običajno dobijo gradiva samo vodje delegacij. Potrebno bi bilo, da bi dobili zelo kratke in razumljive izvlečke vsi delegati, če že ne vsi delavci, zlasti ko gre za posamezne zadeve. Niti v tem pogledu niti ob neposrednem obveščanju delavcev (ustno po informativnih skupinah ali na zborih delavcev) pa nismo deležni nikakršne pomoči strokovnih služb samoupravnih skupnosti.

Ob vsem tem ni čudno, če so se v delegacijah izoblikovali poslanci oziroma »specialisti« za posamezna področja. Morda bo z novo organiziranostjo delegacij po volitvah bolje.

— **Kako je s povezavo delegatov z drugimi delavci?**

Včasih zaživi, zlasti ko gre za življenjsko pomembnejša vprašanja in je nanje tudi že vnaprej opozorjeno v našem Brestovem Informatorju.

— **Pa povratne informacije?**

Včasih pridejo vsaj do konference delegacij, do delavcev pa le redko. Običajno dobimo na naslednjo sejo zapisnik s skupščine ali pa poročila delegat, vendar so takrat te informacije že zastarele in se spominski stik s posameznimi vprašanji takrat že zgubi.

— **Za katera področja je bilo med delegati največ zanimanja?**

Največ zanimanja je bilo med delegati za razvoj telesne kulture,

v zadnjem času za zdravstvo in za otroško varstvo, pa za področje pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Začuda pa je bilo najmanj zanimanja za šolstvo, čeprav nam je to področje življenjsko zelo blizu in je sedaj v teku tudi uresničevanje samopriskpeva za šolstvo. Očitno je to področje urejano premalo samoupravno.

— **In za konec — tvoja splošna ocena delegatskega delovanja?**

Menim, da delegatski sistem bistveno pogloblja samoupravne odnose, čeprav še ni v celoti zaživel. Še vedno pa je pri odločanju dvotirnost — samoupravno in zakonsko (varovalno) odločanje, kar je za razvojno fazo sicer razumljivo. Delegatski sistem terja tudi dosti večjo samoupravno zavest in zrelost kot sta se ob-



likovali doslej. Za delegata je predvsem pomembna zavest, da tudi on sodeluje; do te zavesti pa iz različnih vzrokov še nismo prišli. Samo primer: delegacija zavzame neko stališče, v katerega pravilnost je prepričana, vendar na skupščini skupnosti ni bilo sprejeto. Zatem delegacija ne dobi obrazložitve, zakaj je bilo stališče zavrnjeno, pa delovna zavzetost delegatov zato kaj hitro upo.

Razgovor pripravil B. Levec

Anketa o Informatorju

Informator izhaja že sedmi mesec. Zaradi kratkih, jedrnatih in lahko razumljivih novic je namenjen vsem delavcem. Da bi ugotovili, ali Informator dosega svoj namen, smo pretekli mesec izpeljali anketo, ki naj bi pokazala, kako delavci sprejemajo to obliko obveščanja.

Anketa je pokazala, da dobivajo delavci Informator redno, veliko pa je takih, ki ga dobijo v roke z enodnevno ali večdnevno zamudo.

Na vprašanje, kakšne novice bi želeli brati v Informatorju, je odgovorilo le nekaj delavcev, za večino pa je vsebina zadovoljiva. V Informatorju pogrešajo predvsem informacije o proizvodno-prodajnih rezultatih po temeljnih organizacijah, o kadrovske spremembah po temeljnih organizacijah, poslovne informacije iz delovnih sestankov direktorjev, doseganje plana po temeljnih organizacijah, novice o delu družbenopolitičnih organizacij, pa tudi sklepe in odločitve izvršilnih organov delavskih svetov temeljnih organizacij ter občinskih organov in krajevnih skupnosti.

S sodelovanjem z delavci, ki delajo na teh področjih, bomo skušali ugoditi tudi tem željam.

Vendar to ni tako lahko kot je videti na prvi pogled. Že večkrat smo namreč poskušali vzpostaviti stike z delavci, ki bi lahko posredovali informacije, vendar je ostalo samo pri dogovorih. Na žalost se večina delavcev ne zaveda, da obveščanje ni samo pravica, ampak tudi dolžnost nas vseh. Najdejo pa se tudi taki, ki menijo, da mora referent

za informacije »vohati«, kaj se kje dogaja.

Veliko ledine bo treba še preorati, da bodo delavci obveščeni o vseh dogodkih, ki zadevajo samoupravljanje, poslovanje, delo družbenopolitičnih organizacij, še več pa, da bomo lahko delavce obveščali vnaprej, o čem bodo odločali posamezni organi upravljanja. To pa je pogoj, da delavci vplivajo na njihove odločitve.

K sodelovanju bi radi pritegnili čimveč delavcev, da bi sami opozarjali na vprašanja, ki zadevajo samoupravljanje, gospodarjenje in življenje v temeljnih organizacijah nasploh. Ta pobuda je prišla od delavcev, pa tudi anketa je pokazala, da si delavci tega želijo. Velikokrat pride do nejasnosti oziroma do različnih razlag nekaterih pomembnih zadev, o katerih delavci odločajo bodisi na zborih ali pa na delavskih svetih. Nema lokrat se je zgodilo, da je bil kakšen samoupravni sporazum tolmačen delavcem v eni temeljni organizaciji drugače kot v drugi ali na delavskem svetu drugače kot na zboru delavcev. Do sedaj različne razlage niso imele hujših posledic, vendar pa vse to v delavcih vzbuja nezaupanje.

Po drugi strani pa so spet želje in potrebe eno, resnično sodelovanje pa drugo. Podobna rubrika »Vi vprašujete — mi posredujemo odgovore« je bila nekaj časa v Brestovem obzorniku, vendar delavci niso veliko spraševali ali pa so bila vprašanja nejasno postavljena, tako da je rubrika kmalu izgubila svoj namen.

B. Turšič

Volitve na Jelki

V februarju je potekla mandatna doba delegatov v organih upravljanja. Že vso preteklo mandatno dobo smo ugotavljali, da imajo organi upravljanja preveč članov in da je prav to vzrok pogoste nesklepčnosti. Glede na to ugotovitev in da bi se vskladili s samoupravno organiziranostjo Bresta, smo na zboru delavcev sprejeli statutarni sklep o oblikovanju samoupravnih organov. Da smo se odločili za sprejem statutarnega sklepa, je vzrok v tem, ker je po programu za izvajanje določil zakona o združenem delu predvideno, da letos prilagodimo statut temeljne organizacije zakonskim določilom.

Po statutarne sklepu ima JELKA naslednje organe: delavski svet, poslovni svet, svet za

Izvoljeni so bili:

V delavski svet: Franc Brezec in Niko Zalar iz žage, Janez Doles, Franc Korošec, Iva Kržič, Jože Primožič, Jože Suhadolnik in Franc Stritof iz proizvodnje pohištva ter Franc Knap, Slavko Meden in Janez Turšič iz uprave in službe vzdrževanja.

V svet za kadrovske zadeve: Anton Ravnik, Milka Demšar in Stane Zakrajšek.

V svet za osebne dohodke: Viktor Rupar, Vinko Meden, Jože Sivec, Marija Meden in Miro Maček.

V disciplinsko komisijo: Ivan Oblak, Janez Mramor, Ivan Nared in Nataša Zakrajšek.

V disciplinsko komisijo bo kasneje izvoljen še član iz liste zboru združenega dela občinske skupščine.



S seje novoljubljenega delavskega sveta na Jelki

kadrovske zadeve, svet za osebne dohodke, disciplinsko komisijo in samoupravno delavsko kontrolo. Vsi organi, razen poslovnega sveta, ki ga je imenoval delavski svet, so bili izvoljeni na neposrednih volitvah. Volitev se je udeležilo 93 odstotkov vseh zaposlenih.

Sprememba pri oblikovanju samoupravnih organov je v tem, da ni več odbora za medsebojna razmerja, pač pa njegovo vlogo prevzamejo svet za kadrovske zadeve, svet za osebne dohodke in disciplinska komisija.

S PRETEKLE SEJE SKUPNEGA DELAVSKEGA SVETA

Najprej so bili delegati seznanjeni s pristojnostmi in vlogo tega organa upravljanja, s sedanjim gospodarskim položajem Bresta ter s pomembnejšimi prihodnjimi samoupravnimi in poslovnimi cilji in nalogami. Izrečena je bila zahvala dosedanjemu predsedniku Antonu Lunji za njegovo zavzeto delo v preteklem mandatnem obdobju, za novega predsednika pa je bil izvoljen Marjan Kusič iz Tovarne pohištva Martinjak in za njegovega

namestnika Viktor Sterle iz Tovarne pohištva Cerknica.

Po konstituiranju je skupni delavski svet na podlagi vnaprejšnjih kandidacijskih postopkov ter predlogov iz temeljnih organizacij in Skupnih dejavnosti imenoval člane v svoje izvršilne organe: gospodarski svet, svet za kadre, komisijo za koordinacijo osebnih dohodkov, komisijo za koordinacijo stanovanjskih zadev in uredniški odbor Brestovega obzornika.

Skupni delavski svet je zatem verificiral sprejem letnega plana — z nekaterimi pripombami oziroma dopolnili iz temeljnih organizacij. Sprejeta sta bila tudi samoupravna sporazuma o dolgoročnem poslovnotehničnem sodelovanju in proizvodni kooperaciji s Colorjem iz Medvod in Lamo iz Dekanov.

Na tej seji so delegati tudi sprejeli predlog komisije za pripravo elaborata o priključitvi delovne organizacije BREST iz Beograda k našemu BRESTU. Ker Brest iz Beograda ne more zagotoviti realizacije naših interesov in pogojev (lokacija za skladišni in prodajni prostor, preusmeritev proizvodnje Bresta Beograd), obe komisiji (naša in beograjska) za izdelavo elaborata prenehata z delom v zvezi z integracijo.

B. Levec



Za Pusta poslovni obisk na Brestu — čarovnica Vsevidivseveda (pustna nagrajenka)

Poškodbe pri delu v lanskem letu

Leto je naokoli in prišel je čas, ko ugotavljamo, kako smo poslovali, kje smo delali napake in kaj bo treba v prihodnje spreminiti, da bo uspeh še boljši.

Varstvo pri delu ni izjema. Treba je napraviti analize, operirati s številkami in ugotoviti, ali se nam je in zakaj število poškodb zmanjšalo ali morda celo povečalo.

Za preteklo leto lahko trdimo, da je, vsaj kar se poškodb tiče, mirno dokaj mirno. Skupno se je poškodovalo 134 delavcev oziroma eden več kot lani. Skoraj vse poškodbe so bile lažje, posebej pa velja omeniti tri težje, od katerih se je ena končala s smrtnim izidom.

Smrtna nesreča se je zgodila delavki Tovarne pohištva Martinjak, ko je v Grahovem prečkala cesto. Podrl jo je mopedist, poškodbe pa so bile tako hude, da jim je čez mesec dni podlegla.

V Centralnem skladišču gotovih izdelkov si je pri delu z viličarjem delavec huje poškodoval prste na nogi, v Tovarni pohištva Cerknica pa je stroj za nanašanje laka poškodoval delavki prste na roki. V obeh primerih je nezgodam botrovalo neupoštevanje navodil za varno delo (voznja druge osebe na viličarju, čiščenje stroja med obratovanjem).

Skupno število poškodb je v minulem letu naraslo za nekaj manj kot en odstotek, število izgubljenih delovnih dni pa se je zmanjšalo za 33 odstotkov.

Podatki o poškodbah pri delu v temeljnih organizacijah:

TOZD	Število poškodb				Index 1976	St. poškodb na 1000 zaposlenih delavcev	
	Pri stroju	Ost. del.	Na poti	Skup.		Število poškodb	Index 1976
TP Cerknica	20	30	2	52	102	66	100
TP Martinjak	8	16	6	30	103	75	97
TLI Stari trg	3	8	3	14	100	69	98
TIP Cerknica	5	12	1	18	112	124	94
TP Stari trg	4	3	1	8	67	52	64
Skupne dejav.	1	8	3	12	109	33	114
SKUPAJ:	41	77	16	134	101	64	95

Kot je videti v tabeli, je bilo poškodb manj le v Tovarni pohištva Stari trg, v drugih temeljnih organizacijah pa so ostale na isti ravni, ali pa jih je bilo nekaj več.

Pri ugotavljanju pogostosti nezgod na tisoč zaposlenih delavcev pridemo do zanimive ugotovitve. V primerjavi z letom 1976 je pogostost padla za 5 odstotkov in znaša 64 poškodb na tisoč zaposlenih, kar je močno pod povprečjem slovenske lesne industrije.

Največ poškodb je bilo pri manj nevarnih delih kot so ročni transport materiala, različna ročna dela in podobno. Tudi pri delu s stroji so prevladovala v bistvu nenevarne poškodbe: stiski prstov z napravami za vpenjanje obdelovancev, zadrtje iveri, poškodbe pri udarcih ob dele strojev in podobno.

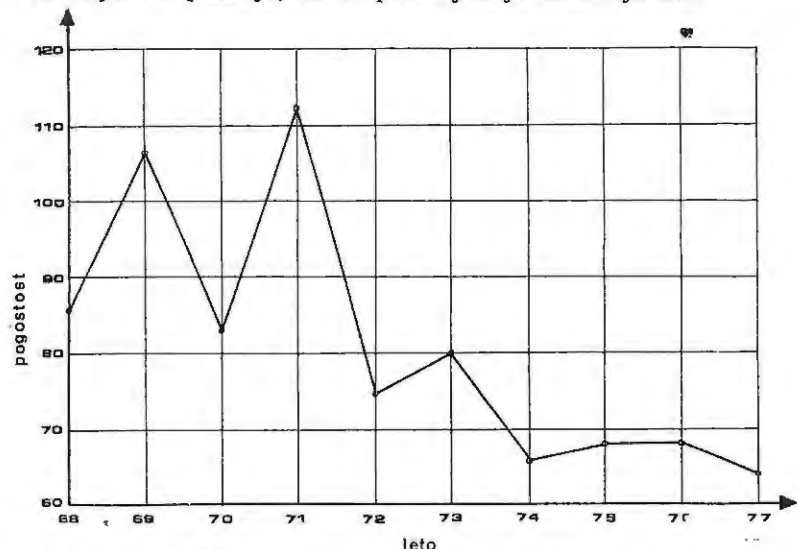
Podatki o izgubljenih dnevih:

TOZD	Izgubljeni dnevi zaradi pošk.				Index 1976	Izgub. dni na zaposl.	Izgub. dni na poškod.
	Pri stroju	Ostalih delih	Na poti	Skupaj			
TP Cerknica	170	229	30	429	54	0,55	8,25
TP Martinjak	38	116	270	424	139	1,07	14,10
TLI Stari trg	21	83	33	137	38	0,67	9,78
TIP Cerknica	20	138	3	161	81	1,11	8,94
TP Stari trg	38	19	12	69	49	0,44	8,62
Skupne dejav.	3	45	15	63	73	0,17	5,25
SKUPAJ:	290	630	363	1283	67	0,62	9,57

Število izgubljenih dni zaradi poškodb se je zmanjšalo za 33 odstotkov. To pomeni, da so bile poškodbe v povprečju lažje kot leto poprej. Povečalo se je v Tovarni pohištva Martinjak, pa še tam predvsem zaradi poškodb na poti na delo in z dela, na katere pa ne moremo vplivati.

S stanjem varstva pri delu v Brestu smo lahko dokaj zadovoljni, vendar pa si moramo vsi, ne samo strokovna služba in pooblaščen delavci prizadevati, da bodo delovne razmere vedno boljše, tehnološki procesi manj nevarni in izbrani tako, da bo delo čim lažje. Vedeti moramo, da je tudi fizični napor dokaj pogost člen v verigi vzrokov, ki povzročajo nezgode pri delu.

Zanimiv je tudi pogled v bližnjo preteklost. Na spodnjem diagramu je prikazano gibanje pogostosti nezgod na 1000 zaposlenih v letih 1968–1977. Iz njega je videti, da je pogostost v sicer rahlem, toda zanesljivem upadanju, kar še posebej velja za zadnja leta.



Poleg tega pa v zadnjem času upada tudi resnost poškodb, saj so se v preteklosti pogostejše dogajale mnogo težje nezgode kot sedaj.

F. Mele



Posnetek iz proizvodnje v Tovarni pohištva Cerknica

Novosti iz delovnih razmerij

SKLENITEV DELOVNEGA RAZMERJA

Tokrat bom skušal prikazati bistvene značilnosti sklenitve delovnega razmerja po novem zakonu o delovnih razmerjih, zlasti pa novosti na tem področju.

Delavec sklene delovno razmerje z drugimi delavci v temeljni organizaciji po postopku in na način, ki je določen v samoupravnem splošnem aktu o delovnih razmerjih. Postopek in način sklenitve delovnega razmerja morata biti tako podrobna, da delavec lahko ugotovi, kakšne so njegove pravice in obveznosti v združenem delu.

Delovno razmerje lahko sklene vsak, ki izpolnjuje pogoje, določene s samoupravnim splošnim aktom. Zakon določa le dva pogoja za sklenitev delovnega razmerja in sicer dopolnjeno starost 15 let in splošno zdravstveno sposobnost. Splošno zdravstveno sposobnost izpolnjujejo tudi noseče ženske in invalidi za ustreznost dela. Delavec mora poleg teh dveh pogojev za sklenitev delovnega razmerja izpolnjevati še splošne in posebne zahteve, ki so določene v samoupravnem splošnem aktu o delovnih razmerjih kot pogoj za opravljanje del oziroma nalog, za katere sklene delovno razmerje.

Da bi bilo zagotovljeno ustavno načelo, da so vsakemu občanu dostopni pod enakimi pogoji vsako delo oziroma naloga in vsaka funkcija v družbi, je treba dela oziroma naloge objavljati z oglasom oziroma z javnim razpisom. V njih morajo biti objavljeni pogoji, ki jih morajo izpolnjevati kandidati za opravljanje objavljenih del oziroma nalog. Dela oziroma naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostjo (vodilni delavci) objavljamo z javnim razpisom, ostala dela oziroma naloge pa z oglasom.

Oglas oziroma javni razpis se pošlje pristojni skupnosti za zaposlovanje najpozneje v 8 dneh od dneva, ko je bil sprejet sklep o objavi prostih del oziroma nalog. Oglas oziroma javni razpis se objavi v sredstvih javnega obveščanja. Postopek za izbiro med prijavljenimi kandidati je določen v samoupravnem splošnem aktu. Novost pri izbiri: če se ne prijavijo nihče ali če nihče izmed prijavljenih kandidatov ni izbran, se oglas oziroma javni razpis ponovi. Novo je tudi, da se izbira opravi, čeprav se je na oglas oziroma na javni razpis prijavil en sam kandidat. Vse prijavljene kandidate je treba pismeno obve-

stiti, kdo je bil izbran in izbiro tudi obrazložiti.

Kandidatu, ki je izbran, je treba vročiti samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v TOZD, njen statut in samoupravni splošni akt o delovnih razmerjih. Poleg tega pa mu je treba vročiti tudi druge samoupravne splošne akte, s katerimi se urejajo delavčeve pravice, obveznosti in odgovornosti ter pismeno obvestilo, v katerem roku bo dal pismeno izjavo, da pristopa k samoupravnemu sporazumu o združevanju dela delavcev v TOZD in da sprejema samoupravne splošne akte. V obvestilu je treba izbranimu kandidatu sporočiti dan, ko je po dani pismeni izjavi dolžan nastopiti delo v temeljni organizaciji in ga poučiti o pravnih posledicah, če pismeno izjavo odkloni ali če na določen dan iz neopravičenih razlogov izjave ne pride podpisat. Odklonitev pismene izjave ali neopravičen izostanek od podpisovanja izjave v danem roku pomeni, da delovno razmerje ni bilo sklenjeno.

Podpisovanje izjave je torej osnovni pogoj, da delavec sploh lahko začne delati. Kdaj delavec začne delati, je treba določiti v skladu s samoupravnim splošnim aktom o delovnih razmerjih in če delavec iz neopravičenih razlogov ne začne delati določenega dne, se šteje, da ni sklenil delovnega razmerja.

PRERAZPOREJANJE

Zakon o združenem delu in zakon o delovnih razmerjih sta prinesla večje možnosti za gibeke prerazporejanje delavcev. Opuščena sta pojma »delovno mesto« in »akt o sistemizaciji«. Namesto »akta o sistemizaciji« določa zakon »razvid del oziroma nalog«, ki je določen s samoupravnim splošnim aktom. Zakon o združenem delu je prinesel tudi novost, da so poleg strokovne izobrazbe enako pomembne tudi z delom pridobljene delovne zmožnosti.

Delavec, ki je kandidiral za objavljen del oziroma nalogo, bo opravljal tisto delo oziroma nalogo, za katero je bil izbran. Pristojni organ lahko delavca razporedi na vsako delo oziroma k vsaki nalogi, ki ustreza njegovi strokovni izobrazbi oziroma z delom pridobljeni delovni zmožnosti in sicer na podlagi ugotovljenih potreb v skladu z merili, ki jih določa samoupravni splošni akt o delovnih razmerjih.

Izjemoma je lahko delavec z njegovo privolitvijo razporejen

začasno ali trajno na delo oziroma k nalogam, za katere se zahteva nižja strokovna izobrazba od njegove. V določenih primerih pa je delavec dolžan opravljati dela oziroma naloge, ki ne ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi oziroma z delom pridobljeni delovni zmožnosti. To je le izjema od pravila, po katerem ima delavec pravico opravljati dela oziroma naloge, ki ustrezajo njegovi izobrazbi in zmožnostim.

Delavec je dolžan opravljati dela oziroma naloge, ki ne ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi oziroma z delom pridobljeni delovni zmožnosti tudi takrat, ko ne more biti razporejen na dela oziroma naloge, ker mu je izrečen varstveni, vzgojni ali disciplinski ukrep, zaradi katerega ne more opravljati teh del oziroma nalog dokler taka prepoved traja. Zakon prinaša še eno novost, saj delavcu, razporejenemu na delo, ki ne ustreza njegovi strokovni izobrazbi oziroma z delom pridobljeni delovni zmožnosti zaradi izjemnih okoliščin, ne zagotavlja več pravice do osebnega dohodka, ki bi ga dosegel, če bi delal na delih in nalogah, ki ustrezajo njegovi izobrazbi in delovnim izkušnjam.

Za prerazporeditev delavca iz enega kraja v drug kraj se po novem zakonu zahteva delavčeva privolitve. Z njo se ne smejo bistveno poslabšati njegovi življenjski pogoji in pogoji njegove družine. Primere in pogoje, pod katerimi je mogoče razporediti delavce iz ene temeljne organizacije v drugo, določa samoupravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo.

PREIZKUS ZNANJA IN POSKUSNO DELO

Pristojni organ lahko, preden sprejme sklep o izbiri kandidata, preizkusi njegovo strokovno izobrazbo in z delom pridobljene sposobnosti, če je tako določeno v samoupravnem splošnem aktu in če je to objavljeno. Preizkus se opravi tudi pri kandidatu, ki naj bi opravljal dela in naloge, na katere so vezana posebna pooblastila in odgovornosti. Način preizkusa določi pristojni organ. Če delavec uspešno opravi preizkus, sklene delovno razmerje za določen ali nedoločen čas. Če s preizkusom ni mogoče ugotoviti strokovne in druge z delom pridobljene delovne zmožnosti in druge sposobnosti, je delavec lahko v primerih, dolo-

(Konec na 7. strani)



PUST, PUST, KRIVIH UST

Veseli pogani so na pustno nedeljo naznanili Cerknicianom prihod hudikov in coprnice v spremstvu več, pa cesarja Janeza, ministra Gregorja in njuno tajnico, ki so bili na čelu letošnjega pustnega sprevoda. Sledili so jim gostje iz Zagona, ki so v Cerknico pripeljali Kalič, stroj za proizvodnjo snega in zdravstveno službo. Cerkniciani pa so prispevali moderno opremljeno zobno ambulanco in zobozdravnike, ki so kar na licu mesta nudili brezplačne zobarske usluge. Tako vsaj enkrat v letu ni bilo treba čakati.

Procesija se je ustavila na Placu, kjer so minister Gregor, cesar Janez in coprnica Vsevidivseveda povedali, kaj se je dobrega zgodilo v preteklem pustnem letu.

Minister Gregor je naznanil, da smo iz uvoza dobili čudodelni temeljni kamen. Vsadil ga je sam cesar Janez tako, da bo letos iz njega zrastle lekarna, zdravstveni dom z osebjem vred, dom počitka za bivaše mladoletnike, Hotel Hilton, da ne bi zaostajali za ljubljanskim Holiday Inn, za naše najmlajše vrtec, zazidovali pa bomo lahko tudi luknje v proračunih itd., itd.

Cesar Janez je povedal, da je vajeti gospodarstva prepustil hudikom. Po opravljenem delu so cesarja Janeza peljali na obhod, da je videl njihove dosežke. V Dolenji vasi so ga peljali do ovinka, potem pa so na metlah odjezdili do marofške Kokošarne in jajčarne ter proizvajajo smrdu. Od tam pa so leteli na Otok ter Peščenik. Za prihodnje leto so mu hudiki obljubili novo predmestje na Svinji gorici, kjer bodo naselili cerkniško »smetano«, da jo obvarujejo nasilja, ki se običajno pojavlja v centrih vele mest.

Cesar Janez je tudi povedal, da se je udeležil vseh Brestovih ceremonij ob 30-letnici, od sindikalnega piknika do slavnostne večerje v ljubljanskem Levu. Pohvalil je še naše gostince, ki so se, odkar so v Jamo padli, zelo poboljšali kar se tiče noveletnih in pustnih prireditev.

Coprnica Vsevidivseveda je dokazala nejevernim Cerknicianom, da na Slivnici prav zares pristajajo neznanim leteti predmeti. Vse leto pa je krožila nad Cerknico in bdela nad ne preveč pametnimi prigodami Cerknicianov. Povedala jim je, kako so ga v preteklem pustnem letu biksali.

V torek je odrčala še v Postojno po prvo nagrado, potem pa je odletela nazaj na Slivnico, še prej pa obljubila, da pride prihodnje leto spet na obisk, če ga bomo zares preveč lomili. B. Turšič



Za konec — tradicionalni pokop Pusta

PUST JE MRTEV, ŽIVEL PUST

Pusta smo pokopali. Coprnica in večšice so odletele drugovat k Franceljnu na Slivnico, cesar in njegov dvor so si nadeli sodobnejša oblačila in se »konkretno« spoprijeli s težavami, ki tarejo naše malo cesarstvo. Krpan se je nekje izgubil, mi pa smo pljunili v roke, kajti delo nas čaka. Po čem pa smo Notranjci znani, če ne po delavnosti. In če je mogoče komu na Slovenskem zabava delo, je Notranjcu delo zabava. Tudi v prostem času.

Prosti čas je rezultat dela. Na njegov račun se skrajšuje delovni čas in zato je pomembno, še posebej za našo socialistično družbo, izhodišče, ki uveljavlja prosti čas kot sestavni del združenega dela. Pri tem pa ima poleg počitka, aktivnega in pasivnega (uf, kako se rekreiramo) ter celovitega razvijanja osebnosti (biološke, intelektualne, estetske, etične, socialne itd.) pomembno mesto tudi zabava.

Pa smo spet pri Pustu. Pustovanje je vsekakor osrednja zabavna prireditev v naši občini, ki doseže vsako leto s pokopom Pusta, v zadnjem času pa s karnevalom, svoj višek. To je videti po vloženem trudu v pripravo karnevala (manjša skupinica ljudi), pa tudi po sodelovanju (pasivnem) veliko večjega števila občanov na nedeljskem množičnem zborovanju ali žalni slovesnosti za Pustom na Pepelnico. Poleg tega pa ima pustovanje tudi bogato tradicijo.

Ce ob tem upoštevamo še vzorno medobčinsko sodelovanje, ki bi ga v prihodnje kazalo razširiti še na Loško dolino, vidimo, da je to prireditev, ki bi ji morali posvetiti večjo pozornost, saj je odmeve čuti tudi že zunaj naših ozkih meja. Zato prireditev ne bi smela biti odvisna samo od dobre volje, pripravljenosti in požrtvovalnega dela manjše skupine posameznikov, ampak bi morala dobiti mesto v eni izmed organiziranih oblik dejavnosti. Če je ta morebiti turistična, toliko bolj razveseljivo.

Naše narodno izročilo, zlasti notranjsko, ni tako bogato, da bi pustne šege in navade, stare in nove, pustili vnemar. Kulturna skupnost bi morala nekaj reči o tem. Če v zvezi s pustovanjem govorimo o organizirani dejavnosti v prostem času, bi moralo o tem spregovoriti tudi združeno delo, pa krajevne skupnosti in zakaj ne tudi družbenopolitične organizacije.

Končno zakaj ne bi o Notranjcih govorili, da jim je zabava delo. Začnimo pri Pustu. Starega smo pokopali. I. Razdrih

Novosti iz delovnih razmerij

(Nadaljevanje s 6. strani)

členih s samoupravnim splošnim aktom o delovnih razmerjih, določen čas na poskusnem delu in sicer le v tolikšnem obsegu in za toliko časa, kolikor je potrebno, da pokaže svoje strokovne in druge sposobnosti.

V primeru poskusnega dela delavec sklene delovno razmerje ter je delavec z vsemi pravicami, obveznostmi in dolžnostmi kot drugi delavci, le da je izbran pogojno in bo ostal v temeljni organizaciji, če bo uspešno opravil poskusno delo. Novost je v tem, da je poskusno delo dovoljeno le, če ni mogoče delavčeve sposobnosti ugotoviti z vnaprejšnjim preizkusom.

Delavec mora že ob sklenitvi delovnega razmerja pristati na to, da bo določen čas na poskusnem delu in da mu bo delovno razmerje prenehalo, če poskusnega dela ne bo zadovoljivo opravil.

Delovno razmerje se sklene praviloma za nedoločen čas in se le v primerih in pogojih, ki jih določa zakon, lahko sklene delovno razmerje za določen čas. Zakon povzema primere, ko se lahko sklepa delovno razmerje za določen čas iz prejšnje zakonodaje in navaja še nov primer:

Seznanjanje delavcev z družbeno samozaščito

Lani so odbori za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito po vseh temeljnih organizacijah bresta sprejeli varnostne načrte, v katerih so določeni ukrepi za učinkovito uresničevanje družbene samozaščite. Za izvajalce teh ukrepov so določene poleg samoupravnih organov in družbeno političnih organizacij tudi strokovne službe na Skupnih dejavnostih in po temeljnih organizacijah. Med ukrepi je bil tudi ta, da seznanimo vse delavce, ki so določeni za opravljanje nalog v narodni zaščiti, z uresničevanjem družbene samozaščite v praksi ter z njihovimi pravicami in dolžnostmi pri opravljanju nalog v narodni zaščiti.

Tako smo že letos organizirali ob strokovnem sodelovanju delavcev postaje Milice Cerknica več predavanj za delavce po temeljnih organizacijah v Cerknici, Martinjaku in Starem trgu. Predavanja nameravamo pripraviti tudi v Tovarni pohištva Jelka Begunje, v TOZD Prodaja in v Tovarni oblaženjenega pohištva Cerknica.

Ugotavljamo tudi, da je udeležba na predavanjih zadovoljiva, iz razgovorov pa je čutiti veliko zanimanje delavcev za podružbljanje varnostnega sistema.

J. Troha

FILMI V MARCU

2. 3. ob 19,30 — ameriška kriminalka MODRI ANGELI.
4. 3. ob 19,30 in 5. 3. ob 16. uri — ameriški western ZAKON SOVRAŠTVA.
5. 3. ob 19,30 — francoska drama OBSEDENOST.
6. 3. ob 19,30 — francoska kriminalka UGLEDNA TRUPLA.
9. 3. ob 19,30 — ameriška kriminalka KRVAVA MARY.
11. 3. ob 19,30 in 12. 3. ob 16. uri — ameriški pustolovski film — UMAZANA MARY IN NORI LARY.
12. 3. ob 19,30 — italijanska komedija PROFESOR NUDIST.
13. 3. ob 19,30 — ameriška kriminalka NOVEMBERSKI NAČRT.
16. 3. ob 19,30 — japonska drama JAVNA HIŠA SANDAKAN ŠT. 8.
18. 3. ob 19,30 in 19. 3. ob 16. uri — ameriška komedija TIŠINA, SMEJEMO SE.
19. 3. ob 19,30 — ameriška grozljivka DRAKULA OČE IN SIN.
20. 3. ob 19,30 — ameriški pustolovski film DIABOLIK.
23. 3. ob 19,30 — francoski pustolovski film DIVJAK.
25. 3. ob 19,30 in 26. 3. ob 16. uri — jugoslovanski vojni film KRILA ŠIRNEGA NEBA.
26. 3. ob 19,30 — francoska drama ZVESTA ŽENA.
27. 3. ob 19,30 — italijanska komedija MALI GREH.
30. 3. ob 19,30 — jugoslovanski vojni film OBSODBA.

če gre za delavca, ki sklene delovno razmerje zaradi izpopolnjevanja in usposabljanja. Delavec, ki sklene delovno razmerje za določen čas, ima vse pravice, obveznosti in odgovornosti delavca, ki je sklenil delovno razmerje za nedoločen čas, razen tistih pravic, katerih obseg je določen glede na prispevek k delu ali trajanju delovnega časa.

PRIPRAVNISTVO

Področje pripravnništva je zakon glede na načela zakona o združenem delu v primerjavi s prejšnjim zakonodajo precej spremenil. Zakon je z novo opredelitvijo pripravnika razširil svojstvo pripravnika na vse kategorije izobrazbe, obenem pa omejil na primere, ko si potrebnih delovnih izkušenj delavec ni pridobil v takšni vzgojnoizobraževalni organizaciji, ki vključuje v sistem izobraževanja program praktičnega pouka, proizvodnega dela ali proizvodne prakse.

Bistvene novosti na tem področju so, da se pripravniki delijo v dve skupini in sicer: tisti, ki sklenejo delovno razmerje za nedoločen čas in tisti, ki sklenejo delovno razmerje za določen

čas. Druga novost je, da je trajanje pripravniške dobe skrajšano na eno leto, če zakon ne določa drugače. Prav tako je novo določilo, da se lahko pripravniku, ki je pri opravljanju pripravniškega programa in delovnih nalog posebno uspešen in s tem dokaže, da si je pridobil potrebne izkušnje za samostojno delo v stroki, na predlog delavca, ki vodi in spremlja pripravnikovo delo, skrajša pripravniška doba in dovoli, da opravi strokovni izpit pred potekom redne pripravniške dobe. Novost je tudi v tem, da pripravnik, ki prvič ne opravi strokovnega izpita, lahko v roku, ki ne sme biti daljši od polovice pripravniške dobe, določene glede na njegovo stopnjo izobrazbe, ponovi strokovni izpit.

Organizacija pripravnništva mora biti urejena v samoupravnem splošnem aktu v skladu z zakoni in samoupravnim sporazumom o združitvi v delovno organizacijo.

Vse te novosti, ki sta jih prinesla zakon o združenem delu in zakon o delovnih razmerjih, ho-mo morali vnesti v naše samoupravne splošne akte najkasneje do 11. decembra 1978, kakor nam nalagata oba zakona.

A. Perčič



Tudi najmlajši na karnevalskem sprevodu po Cerknici

Pravnik odgovarja

VPRAŠANJE:

Ali šteje v osnovo za izračunavanje nadomestila za čas odsotnosti z dela zaradi bolezni (bolniška) tudi nadomestilo, ki je bilo delavcu v ta namen izplačano v preteklem letu?

ODGOVOR:

Ne. V osnovo za izračun nadomestila za čas odsotnosti z dela zaradi bolezni se ne štejejo nadomestila, ki jih je delavec prejel za čas odsotnosti z dela zaradi bolezni v preteklem letu.

VPRAŠANJE:

Po določilih našega samoupravnega sporazuma, ki ureja področje osebnih dohodkov, se osebni dohodek za minulo delo obračunava »v odstotku od obračunske osnove (mesečne akontacije) osebnega dohodka delavca«. Menim, da so s tem prizadeti de-

lavci, ki so večkrat odsotni z dela zaradi bolezni, pa tudi sicer tak način obračunavanja minulega dela ni najprimernejši.

ODGOVOR:

V tezah za izdelavo omenjenega samoupravnega sporazuma je bil predlagan nov način obračunavanja osebnega dohodka za minulo delo. Osnove za izračun naj bi bila vlaganja v razširjeno reprodukcijo. Temeljne organizacije pa so predlagani način zavrnile. Sedanji način obračunavanja je na podlagi odločitev v temeljnih organizacijah v celoti povzet po sindikalni listi za leto 1978.

SMUČARSKI TEK I ZA POKAL LOŽA

Za tradicionalne smučarske teke za pokal Loža — letos so bili zaradi ugodnejših snežnih razmer v Babnem polju — je prireditelju uspelo zagotoviti kar številno in kvalitetno udeležbo. Nastopilo je okrog 130 tekmovalcev iz deset slovenskih klubov.

Po posameznih kategorijah so bili najboljši: ml. pionirji — Velepec (Dol), ml. pionirke — Krničar (Triglav), ml. mladinci — Gregorič (Ihan), ml. mladinke — Moder (Dol), st. mladinci — 1. Djuričič (Jesenice), 2. Turšič (Loška dolina), 3. Eržen (Alples), st. mladinke — Munič (Olimpija), ml. člani — 1. Čarman (Triglav), 2. Soršek (Maribor), 3. Petrič (Loška dolina), člani — 1. Jelene (Triglav), 2. Ivančič (Loška dolina), 3. Rak (Ihan), veterani — 1. Strle, 2. Ožbolt, 3. Mihelčič (vsi Loška dolina).

Ekipni zmagovalci so bili SK Loška dolina.

Bloški teki tudi letos rekordni

Četrty BLOŠKI TEK so končno le za nami, saj jih je bilo treba letos zaradi neugodnih snežnih razmer preložiti za tri tedne. O njih lahko ob upoštevanju ugotovitev tekmovalcev in številnih gledalcev rečemo vse najboljše: rekordna udeležba (v obeh tekih je bilo kar 1266 tekmovalcev) kljub temu, da so sredstva javnega obveščanja bolj malo opozarjala na to prireditve, odlično pripravljena proga, dobra organizacija...

narčič, Gregor Klančnik, Franc Kandare in Tone Urbas.

Značilnost Bloških tekov je že vsa leta v tem, da skušajo povezovali športno rekreativno dejavnost s kulturno oziroma etnološko dediščino. To nam je, lahko rečemo, v veliki meri uspelo, še posebej pa letos, ko je bil v biltnu predstavljen nestor slovenskih slikarjev, domačin iz Selščka, Maksim Gaspari.

Za prihodnje prireditve pa že razmišljamo o novih obogatitvah programa. Znan je Dakijev smučarski jurišni vod, ki je s svojo izredno gibljivostjo presenečal sovražnika, pa tudi revolucionarno delo narodnega heroja Janeza Hribarja, ki je v hudi zimi v organiziranju odpora prekrizal Bloke s krpljami na nogah.

Tem dogodkom naj bi na prihodnjih Bloških tekih posvetili posebni tekaški disciplini. Seveda v prihodnje upamo tudi na večji posluh za Bloške teke v vsej slovenski javnosti, pa tudi v sredstvih javnega obveščanja. Verjetno pa bo potrebno »bloškega smučarja« tudi »vrniti« na pod-

ročje, od koder izhaja, saj je nesprejemljivo, da si z njim delajo reklamo na povsem drugem koncu Slovenije.

Ob koncu samo še: »Na svidenje na jubilejnih V. bloških tekih '79!«

P. Kovšca

PA ŠE TO:

Čeprav je bilo na Bloških tekih zelo hladno, se je pojavilo nekaj zajedalcev. Zažrti so se v vrste športnikov, ki so se pehali na trimo (7 kilometrov) ali na daljši progi (30 kilometrov). Nekateri od zajedalcev so se del proge udobno prepeljali z avtom in potem zmagovalno pridrveli na cilj; drugi pa so si omislili spet »prestopanje« iz ene proge na drugo, da so tako pridobili pri času.

No, naj bo kakorkoli, nekatere smo odkrili in bodo diskvalificirani, drugi so jo srečno odnesli, ker imamo premalo dokazov; drži pa, da bomo prihodnje leto budnejši in bolj strupeni: zajedalce (in zajedalke!) bomo objavili z imenom in priimkom.

V skladu z določili samoupravnega sporazuma o urejanju stanovanjskih zadev objavljajo sveti za kadrovske zadeve TOZD TP Cerknica, TOZD TP Martinjak, TOZD Jelka, TOZD TIP Podskrajnik, TOZD TP Stari trg, TOZD TLI Stari trg in Skupne dejavnosti Cerknica

RAZPIS

ZA VLOŽITEV PROŠENJ ZA DODELITEV STANOVANJSKEGA POSOJILA

Za stanovanjsko posojilo lahko zaprosi delavec, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

1. Da je bil v delovnem razmerju v Brestu pred dnem, ki je določen kot zadnji dan za vložitev prošnje — nepretrgoma najmanj 11 mesecev;
2. da stanovanjski objekt, za katerega bo porabil posojilo, ni oddaljen več kot 21 kilometrov od delovnega mesta;
3. da zagotavlja prosilec posojila za novogradnjo lastno udeležbo; v sredstvih (zemljišče, gradbeni material, finančna sredstva) v višini najmanj 25 odstotkov od vrednosti trosobnega stanovanja, ugotovljenega po 50. členu omenjenega sporazuma; pri adaptaciji pa lastno udeležbo v gradbenem materialu ali finančnih sredstvih v višini 25 odstotkov od vrednosti predvidene adaptacije;
4. da ima prosilec predpisano gradbeno dokumentacijo in ostalo dokumentacijo, potrebno za sklenitev pogodbe ter da ima izdelane temelje.

Za gradnjo oziroma za adaptacijo je potrebna naslednja dokumentacija:

1. Gradbeno dovoljenje ali izjava občine, da ni potrebno predložiti gradbenega dovoljenja,
2. gradbeni predračun,
3. gradbeni načrt,
4. zemljiško-knjižni izpisek (dobite ga na sodišču),
5. potrdilo o osebnih prejemkih vašega zakonskega partnerja, če ni zaposlen na Brestu ali drugega člana skupnega gospodinjstva.

ROK ZA VLOŽITEV PROŠENJ JE VKLJUČNO 15. MAREC 1978! Prošnji, ki bodo prispale kasneje, svet za kadrovske zadeve ne bo upošteval.

Člani delovne organizacije BREST naj vložijo prošnje na posebnih obrazcih, ki jih dobijo v tajništvo svoje temeljne organizacije, kjer jih tudi oddajo. Člani delovne skupnosti Skupnih dejavnosti naj vložijo prošnje pri tov. Miri Drobnik, soba št. 3 — Skupne dejavnosti Cerknica.

SVET ZA KADROVSKE ZADEVE

TRIM KEGLJANJE

Končan je drugi del trimskega kegljanja, ekipno tekmovalstvo po temeljnih organizacijah za moške in ženske ekipe.

Nastopilo je 28 moških ter 11 ženskih ekip. Skupaj je kegljalo 155 članov kolektiva (130 moških in 25 žensk), kar je precej manj kot lani. Na to je najbolj vplival slab odziv v Tovarni pohištva Cerknica od koder so nastopile samo tri moške ekipe. Lahko trdimo, da je to prav porazno za tako velik kolektiv.

Ekipni zmagovalci po temeljnih organizacijah so postali:

MOŠKI:

TPC — pogonski servis	784 kegljev
TPM — brusilnica	770 kegljev
TPS — priprava	673 kegljev
TIP — mehanična	802 kegljev
TLI — vzdrževanje	742 kegljev
TPJ — II. ekipa	727 kegljev
SD — prodaja I.	759 kegljev

ŽENSKE:

TPC — dispo II.	210 kegljev
SD — skupne zadeve	243 kegljev
TIP	221 kegljev

Sedaj kegljači in kegljavke tekmujejo za naslov najboljših moške in ženske ekipe BRESTA, in sicer nastopajo najboljše moške in ženske ekipe temeljnih organizacij.

P. Kovšca



Doslej najbolj množična udeležba na Bloških tekih

ŠALA MESECA

Da bi malce poživili vsebinsko podobo glasila, se je uredniški odbor odločil, v vsaki številki objaviti najboljšo šalo ali smešni dogodek preteklega meseca.

Ce naj ta rubrika zaživi, pa je potrebno sodelovanje. Zato pozivamo vse naše bralce, da nam pošljajo šale oziroma opise smešnih dogodkov (iz posameznih služb oziroma temeljnih organizacij). Posebej opozarjamo, da le-ti ne smejo biti splošni, ampak se morajo nanašati na Brest oziroma na življenje v njem. Šala mora biti podpisana, vendar na posebno željo podpisane ne bomo objavili.

V vsaki številki bi objavili najbolj uspelo šalo, ostale pa bi uporabili za našo novoletno zabavno prilogo.

Pričakujemo, da boste kar v največjem številu sodelovali, vzeli ta poziv zares in ne za neuspelo šalo.

Ustni časopis za Brestovce

Uredništvo Delavske enotnosti pripravlja ob sodelovanju Brestovega sindikata in uredniškega odbora Brestovega obzornika ustni časopis za Brestove delavce. Ustni časopis naj bi bil predvidoma 15. marca. Imel naj bi širše razsežnosti, ne le ožjih Brestovih, saj bi prek njega lahko širši slovenski javnosti posredovali svoja stališča in izkušnje, obenem pa bi dobili odgovore na vprašanja, ki nas najbolj žulijo, od uglednih slovenskih sindikal-

nih in drugih družbeno-političnih delavcev.

Vsebinsko naj bi ustni časopis obsegal naslednja področja: dohodkovni odnosi in samoupravno sporazumevanje, samoupravni sporazumi s področja dohodka in osebnih dohodkov v praksi, družbeni standard delavcev, delo in vloga sindikata ter sistem obveščanja na Brestu.

Da ne bi bila vsa zadeva preveč suhoparna, bo pripravljen tudi kvaliteten kulturni program.

P. Kovšca

Trim liga v malem nogometu

Zima je bila doslej za nogometne mlade sezona. To pa se je z izgradnjo telovadnice spremenilo, saj je mogoče v njej igrati mali nogomet na rokometnem igrišču prav tako kot zunaj na asfaltni ploščadi.

Zato smo po dogovoru organizirali ZIMSKO TRIM LIGO, v kateri nastopajo ekipe TPC, SD, TPM, TLI, TIP in TPS.

Odigrane so bile naslednje tekme:

SD : TIP	5 : 1
TPC : TPM	0 : 1
TPC : SD	1 : 0
TIP : TPM	0 : 1

Trenutno je v vodstvu ekipa TP Martinjak s štirimi točkami, sledijo pa TP Cerknica in SD s po dvema ter ostale ekipe brez točk.

P. Kovšca

NAŠI UPOKOJENCI

19. januarja 1978 je bila iz temeljne organizacije Tovarna pohištva Martinjak invalidsko upokojena delavka Albina Šparemblek, rojena 19. 1. 1928. V TOZD TP Martinjak se je zaposlila 15. 2. 1960. Delala je na različnih delovnih mestih, največ v oddelku pakiranja in izdelkov. V pokoj je odšla z delovnega mesta servirka.

Bila je marljiva in med sodelavci priljubljena. Kolektiv tovarne ji želi še mnogo zdravih let.

Brestov obzornik, glasilo delovne skupnosti Brest Cerknica n. sol. o. Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC. Ureja uredniški odbor: Marija GRBEC, Vojko HARMEL, Jožica ILERŠIČ, Jože KLANČAR, Božo LEVEC, Janez MELE, Franc MULEC, Viktor OGRINC, Miha ŠEPEC in Vinko ŽNIDARŠIČ. Foto: Jože SKRLJ. Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani. Naklada 2800 izvodov.

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje izvršnega sveta SR Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).



Letošnji zmagovalci — Pokljukar

O uvrstitvah po posameznih kategorijah ne bi pisali, saj so bile objavljene v dnevem tisku; omenili bi le, da se je na Blokah zbrala »smetana« smučarskega teka — od starejših prekaljenih reprezentantov do številnih sedaj kategoriziranih tekmovalcev.

Dejstvo je, da je ta velika prireditve ljubiteljev teka na smučeh in rekreacije sploh postala tradicionalna in da se z njo obnavljajo skoraj izbrisani sledovi bloških smučarjev.

Poleg tega so Bloški teki ena izmed oblik uresničevanja dogovorjenih obveznosti, da moramo vsakemu delovnemu človeku zagotoviti enake možnosti za redno telesno kulturno dejavnost.

Vsako leto poskušamo organizacijo tekov izboljšati, dopolniti in uvesti nekatere novosti. Pokrovitelj letošnjih tekov je bila Industrija pohištva BREST, ki je prevzela to časno obveznost v okviru proslav 30-letnice dela in uspehov naše delovne organizacije. Letos je bil tudi častni odbor Bloških tekov, ki so ga sestavljali: Jože Strle, direktor delovne organizacije — pokrovitelja, ki je bil predsednik ter člani: Franc Popit, Stane Semič-Daki, Vladimir Logar, Anica Kuhar, Branko Jerkič, Jože Ožbolt, Janko Rudolf, Tone Kraševac, Marjan Le-



Okrepčilo na cilju napornega teka